

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrti in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, v sprejemni naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Naše nopolitično delo.

Pristaši kmečke stranke se niso omejili samo na politično delo. Roko v roki z njim je šla nepolitična organizacija na izobraževanje in na gospodarskem polju. V teku kratkega časa se je izvršilo ogromno delo. Le v središču, kamor se stekajo vse niti organizacij, je mogoče preceniti obsežnost nepolitičnega organizatoričnega dela.

Izobraževalno delo je stalo pod vodstvom Slovenske krščansko-socialne zveze (S. K. S. Z.) in Zveze slovenskih mladeničev. Blizu 100 samih izobraževalnih društev stoji v tem taboru. Prirejajo so se socialni tečaji, poučna predavanja, dramatične predstave, veselice itd. To je zunanje delo, katero stoji pod kontrolo javnosti. Vsako društvo pa ima svojo knjižnico, čitalnico za politične in strokovne časnike, poučne sestanke drušvenikov, in vse to ne pride v javnost, a je vendar za izobraževalno delo največjega pomena. Kolikokratnih rok dela na vsej tej organizaciji, tega nam ne pove nobena statistika.

Zveza slovenskih mladeničev se je mlado dete naše krščansko-socialne organizacije, a krepko dete, ki je že pokazalo svojo življensko moč. Sijajna mladeniška zborovanja letošnjega leta so nam še vsem v spominu. To je bilo šumno delo, združeno z velikim hrupom. Take nastope nam vleva agitacijska taktika. Nazori in načela, ki vodijo mladeniško zvezo, so se morala s silnim glasom za-trobentati v svet. A komaj je nehal čas za velike prireditve, že čitamo tečen za tednom, da so se posamezne mladeniške zveze lotile podrobnega izobraževalnega dela.

Se neke organizacije ne smemo pozabiti, ki je na slovenskem Stajerju še le v povojih. Toda ni najmanjšega pomena. Ampak razmere časa in krajev so ji bili dosedaj še neugodne. Mnogi se še ne morejo povzpeli do čistega umevanja njenega velikega pomena. Toda predsodki polagoma padajo in tla postajajo ugodnejša. V mislih nam je naša telovadna organizacija. Ravno ker najde delo te organizacije še toliko ovir, cenimo tem višje naše telovadne odseke!

Ogromno je tudi gospodarsko delo naše kmečke stranke. Nad 80 denarnih zadrug dela že na gospodarskem polju za blagor spodnještajerskega ljudstva. Povdarjamo za blagor ljudstva, ker so prejšnje denarne zadruge, vsaj premnoge, delale tudi za drug stan, ki ni kmečki. Zraven denarne

je v zasnutku že tudi druga gospodarska organizacija. Delo na tem polju je mirno, enakomerno, a za gospodarski razvoj kmečkega stanu odločilnega pomena. Tudi ob tej dobrodelni zgradbi dela na stotine rok, ki ne dobivajo druge nagrade nego zave-st, da res delajo za prospeh ljudstva.

Se ni dve leti, da obstoja kmečka stranka na slovenskem Stajerju. Vendar se vidi na vseh straneh njen blagodejni, stvarjajoči in poživljajoči upliv. Katera stranka se lahko ponosa s takim delom in s takimi uspehi? Dočim so drugi razdirali, je kmečka stranka ustvarjala, zidala, gradila.

Veliko se je storilo na izobraževalnem in gospodarskem polju. Zraven pa se mora pomisliti, da je kmečka stranka morala tudi sama sebe, svojo politično organizacijo izpeljati. Danes, ko se bližamo deželnozborskim volitvam, šteje Kmečka zveza na Spodnjem Stajerskem čez 300 pododborov, dobro organizirano četo kremenitih zaupnikov in na tisoče udov. Število shodov je že letos doseglo številko 92 in dopisovalni urad številko 2620.

Kmečka stranka ni slaba, ker ni spala!

Rusija in dogodki na Balkanu.

Dne 29. oktobra je sprejel ruski car srbskega prestolonaslednika Jurija v Petrogradu. Car je prestolonasledniku rekel, da Rusija ne more privoliti v kako teritorijalno (zemeljsko) odškodnino Srbiji niti je ne more v stremelju kaj podpirati, pač pa svetuje, naj se Srbija ne prenahti s kakim nepremišljenim korakom. O prihodu princa Jurija v Petrograd poročajo listi, da so ga čakali na kolodvoru dijaki in dame. Izmed ljudstva so hoteli princa Jurija nagovoriti, toda orožništvo je zapodilo ljudi s kolodvora in razgnalo celo poslance dume. Poslanci bodo zaradi tega postopanja orožnikov interpelirali. Kljub temu, da nima od Rusije ničesar pričakovati, se Srbija resno bavi z mobilizacijo. Vsi vojaški obvezanci, bivajoči v tujini, so že dobili poziv, da se nemudoma vrnejo domov. Mobilizacija prve kategorije je že v teku. Približno v treh tednih bo pripravljenih 100.000 mož, to je 96 bataljonov, 33% eskadronov in 56 baterij, razdeljenih v pet pehotnih, eno rezervno in eno konjeniško divizijo. Z mobilizacijo v zvezi so drugi ukrepi. V Kragujevacu delajo utrjen tabor. Iz belgradskih skladišč so pričeli voziti v razne posadke velike množice vojnega materiala. Splohi se zdi, kakor da

bi se hotelo vojaštvo in vsa državna uprava iz Belgrada umakniti v notranjost; računajo namreč s tem, da se Belgrad napadu z Zemuna ne more protiviti niti dva dni. Gojenci belgradske vojne šole so dobili popolno vojno oborožbo.

Voditelj mladoturkov Ahmed Riza-Bei je izjavil, kakor poročajo listi iz Belgrada dne 31. okt., da ne veruje, da bi bil svetovni mir v nevarnosti, in je tudi povdarjal, da s pogajanja med Avstrijo in Turčijo nikakor niso razbila. Veliki vezir Kiamil-paša je srbska diplomata Nenadoviča in Novakoviča, ki sta pri njem posredovala za srbske interese, pomiril ter opozarjal na neumnost razburiljivih korakov.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Petrograda, da je ruski zunanji minister Izvolski izjavil Pašicu, da se Rusija radi Srbije ne more zapleči v vojsko. Predsednik dume Homjakov je brzojavil Jovanoviču, predsedniku skupščine, da pozdravlja srbske braće, je pa trdno prepričan, da se bodo mednarodna vprašanja rešila mirnim potom, da bo na zahodu Slovanstvu zagotovljena prihodnost. Oktobristovski poslanec Hvoščenski je prepričan, da se bo več ko polovica dume izrekla proti podpiranju Srbije in hujskanju na vojsko. Rusija za Srbijo zazdaj ne more nič storiti, ker je preslaba. Iz dobro poučenega srbskega vira se izve, da je kraljevič Jurij carju v 20 minut trajajočem pogovoru razložil, kaj Srbija z qzirom na aneksijo Bosne želi in kako se zanaša na rusko pomoč. Car je Srbijo zagotovil svojih simpatij, dejal, da bo njeno stališče vpošteval, toda svetoval, naj mirno čaka, kaj sklepejo velevali ter se ne da zapeljati k nepremišljenemu koraku. Kar se tiče zborovanja vele-sil, je danes položaj ta, da se ga pravzaprav vsi boje. Rusija in Anglija sta sami nasproti trozvezi, Francija pa tudi ne ve prav, kaj bi napravila. Avstrija dela pred vsem na to, da se začne zopet pogajanja s Turčijo. Angleški „Times“ poročajo, da se bo Avstro-Ogrski vspored zborovanja naznanil, odgovor Avstro-Ogrske pa bo temelj nadaljnim pogajanjem.

Včeraj, dne 4. t. m. so prinesli listi poročila, da se je stališče vladnih ruskih krogov glede balkanskega vprašanja docela prevrglo. Srbsko odposlanstvo je baje doseglo ta uspeh, da Rusija aneksije Bosne in Hercegovine ne bo priznala, v sled česar je tudi mednarodno zborovanje odveč. Srbski odposlanci so s to spremeno popolnoma za-

PODLISTEK.

„Govorčki“.

Priobčil F. S. Segula.

Celo leto bilo je mnogo slišati o mladeniških in dekliških shodih in o govorih in „govorčkih“, ki so se prednašali o takih priložnostih. Da tudi širše občinstvo izve, kaka so ti govorčki mladine, pri-našamo za vzgled dva od dekliškega shoda, ki se je dne 8. septembra t. l., kakor smo svoječasno poročali, vršil pri Sv. Križu tik Slatine ob pričujočnosti 1200 deklet iz cele dekanije rogačke in od drugod. Mislite si pri tem kot govornico dobro pri-prosto mladenko v svojem dekliškem kinču, ki go-vori s tako navdušenostjo pred naravnost ogromno množico, da se trese cela njena šibka postava in pripoznati bodete morali, da taki „govorčki“ nika-kor ne ostajajo brez upliva in uspeha! Da slišimo!

1. Prolog.

(M. P.)

Pozdravljene sestrice mile,
Pozdravljene bodite mi,
Ki žive ste priče dnes bile,
Kako se Marija časti!

Kaj dnes nas je sem pripeljala,
Sestrice od raznih strani?
Kaj taki pogum nam je dalo?
Marija, Marija, le ti!

Od sreče se srce nam taja,
In lice in oko žari!
Od kod pa ta radost prihaja,
To veš, o Marija, le ti!

Trak višnjevi vse nas ovija,
Svetinja na njem se blišči,
V znamenje, da nas, o Marija,
Za hčere izvolila si!

Zato pa otroci Marija,
Zdaj kvišku srca brez skrbi!
Naj, koder le sončice sijje,
Obljuba se naša glasi:

Klam (koli se nam je podati,
Zaščitnica naše časti,
Gospa, naša ljubljena Mati,
Marija, Marija, si ti!

Zato cvet slovenske mladine
(Obrni k Mariji oči!
Ce drugo na svetu vse zgine,
Marija te ne zapusti!

Zložil F. S. Segula, župnik.

2. O veri.

(M. S.)

Visokovredni gospodje! Cenjene zborovalke!
Naročilo se mi je od prirediteljev tega shoda, da spregovorim nekaj besed pri našem dekliškem zborovanju. Jaz porabim to priložnost, da spregovorim o tem, kar je prvo, kar je nam najdražje, o sveti veri.

Ni naroda, ki bi bil brez vere. Divjak, ajd veruje. On moli kamen, rožo, žival, sonce, mesec, ogenj. Tudi bogočastje imajo. Postavljajo si malike, častijo jih, zažigajo kadilo, da, klali so njim nekda ljudje v dar!

Sestrice, kaj pa me? To vam povem: Otroci smo Marijini! Udje smo katoliške cerkve in večne resnice svete naše vere so nam ravnilo pri vseh naših dejanjih in nehanjih!

I. Prva naša knjiga bil nam je katekizem. Kar vsi ajdovski modrijani niso znali, vemo mi: zakaj smo na svetu? Da si zagotovimo srečno večnost s pomočjo vere, ki je ovladala naša srca že v prvi mladosti!

II. Ko odrasemo, nas Jezus in Marija vedno bolj prevzemata. Mi se pa njima izročimo s celo dušo in telesom. Zato je moja radost hiša božja, beseda božja. Moja radost je lepota hiše božje, kinč Marijinega oltarja. Nikdar mi zato ni bilo žal ne truda in ne denarja, ki sem ga izdala za lepoto hiše božje, kjer se oživlja moja vera!

III. V mladosti se je tudi treba učiti. Zato imamo knjige in časopise. Dobri časopis priporočam vsakomur. Glejte, sestrice, n. pr. dobri časopis za nas je „Bogoljub.“ Naj ga ima pač vsaka naročnega. Naj ga pa tudi pridno prebirajo! Slabi časopisi so pa tisti, ki smešijo cerkvene obrede in verne ljudi in ki zaničujejo duhovniški stan. Tak časopis zavrzem s studom, nikdar ga ne pogledam. Jaz bi ne hotela nikdar prebivati v hiši, kjer leži na mizi slab časopis!

IV. Blagor nam, dokler smemo ostati doma, v hiši očetovi! Nekatera pa nima več doma ali mora drugače na tuje. To pa rečem, če bi morala

dovoljni in smatrajo, da sedaj mir ni več v nevarnosti. Ruska vlada razglasi po različnih listih, da se bo zahtevalo, naj postane Bosna samoupravna dežela pod kršćanskim guvernerjem. Tako misli Avstrija vstrajati. Iz Berlina poročajo, da je, ako Rusija v resnici misli izvesti, kar razglasi zdaj po listih, neizogibno, da Avstrija poseže po orožju, oprta na Nemčijo, ki bo v tem slučaju tudi, takoj mobilizirala proti Rusiji. Položaj je silno napet. Avstrija pod nobenim pogojem ne bo odnehala.

V Beogradu se širi glas, da se je avstrijsko vojaštvo pri Grocku prepeljalo čez Donavo na srbsko ozemlje. Dejstvo je, da so se podali en pehotni polk in dve eskadroni konjenice iz Beograda proti Grocku.

Politični ogled.

Jugoslovanski minister strasi zopet po vseh slovenskih časnikih. Kako neznano naziranje imajo nekateri ljudje o tem vprašanju, razvidi se iz tega, da zahtevajo ministra krajana. Če hoče Slovenec kaj postati, potem seveda ga obsodimo sami na najnižjo stopinjo. Vsakdo zna, da bi bil Prade celo nenevaren, ako bi ne imel Marcheta, Kleina in Deršata. Ti so naši škodljivci, Prade jim tuintam le pokaze, kje nam naj škodijo. Recimo, da dobimo ministra krajana. Kdo mu bo pa šel na roko? Zelo nespametno je tudi, da se naša zahteva po ministru obleče takoj v najbolj razdražljivo obleko: „jugoslovanski minister“. To je taktična napaka. Sploh pa je naše naziranje, da Jugoslovani ne smejo zahtevati ministra krajana, ampak strokovnega ministra. Ako bo vlada njihove glasove potrebovala, potem bo jim dala ministra. In samo naša kratkovidnost bo kriva, ako dobimo le ministra krajana. V zadnjem času se je mnogo, vse preveč o jugoslovanskem ministru pisalo. Imenovalo se je tudi ime dr. Sustersič. Takoj je ugledni dunajski časnik prinesel članek proti dr. Sustersiču. Pisatelj ali pravzaprav inspirator je gotovo bil bralec naših liberalnih listov. V časniškarskih krogih se je govorilo, da je informacije proti dr. Sustersiču dal dr. Ploj. Te govorice ne more preklecati. Ampak to vemo, da so največji neprijatelji kaknega ministra oni, ki največ o njem govorijo in pišejo.

Delegacije so zadnji teden v Budapešti končale zasedanje. Izmed slovenskih delegatov so se govorili dr. Korošec in dr. Sustersič. Dr. Korošec je govoril o razmerah v Bosni in Hercegovini ter se oziral posebno na kmečko in delavsko vprašanje. Dr. Sustersič je z natančnimi podatki dokazal, kako nesposobna so vladna poročila o ljubljanskem krvoprelivanju, in da je bilo streljanje soldatov proti predpisom in popolnoma nepotrebno. Vojni minister bo odredil nove preiskave.

Shod zaupnikov „Slovenske kmečke zveze“. V četrtek, dne 29. oktobra so se v Mariboru zbrali zaupniki S. K. Z. Prišlo jih je nepričakovano veliko število od vseh strani Spodnjega Štajerskega. Bil je res zaupni shod kmečke stranke, ker so se ga udeležili v več nego dvetretjinski večini sami kmetje, katerim se je tudi pridružilo precejšnje število naših vrlih mladeničev. Z radostnim upom boljše bodočnosti za naš narod nas je napolnila tista čista navdušenost in odločna značajnost, s katero so se naši kmetje zavzeli za obrambo svoje stanovske organizacije, pa tudi za narodne pravice slovenskega spodnjoštajerskega ljudstva. Z ozirom na bližajočo se deželnozborsko volitve se je sprejela naslednja resolucija: Odbor S. K. Z. se pooblašča, da stopi, če se mu to zdi potrebno in primerno, zaradi prihodnjih deželnozborskih volitev z nasprotno stranko v dotiko.

Starostno in invalidno zavarovanje. Popolnoma izdelana predloga o starostnem in invalidnem delavskem in o zavarovanju samostojnih oseb,

danes iti služiti, ne bojim se! Sla bodem, ali vera bo ravnilo moje poti. K vernikom, luteranom, in sploh k drugovercem ne grem služiti, za veliko denarja ne, za celi svet ne. (Naj si iščejo v službo ljudi svoje vere, če jih imajo!) Vzeli bi mi z vero tudi poštenje. Jaz trdno verujem, da Marija ne zapusti svojih otrok. Pomagala mi bo, da najdem dobre kršćanske ljudi. Tam bodem zvesta, skrbna, delavna, kakor me uči sveta vera, in dobro, mi bode!

V. In če bi tako prišlo, da bi me Bog klical v zakonski stan, tu še le bo vera ravnilo mojega dejanja in nehanja. Neverniku, zasmehovalcu cerkve in njenih služabnikov ne podam roke nikdar, tudi če bi imel zlate gradove! Rajši idem do groba sama in uboga svojo pot življenja!

In tako končam jaz svoj govor.

Pač nismo me poklicane v prvi vrsti braniti naše vero. Za to je moški spol, ki ima iti naprej. Naša naloga je, tiho potrpeti in stanovitno spolnjevati svoje dolžnosti. Toda če bi možje omagali, ali če bi oni ne hoteli, pa smo me tu, na bojišču za čast Božjo in Marije, me dekleta, ki nam je bila vera od nežne mladosti ravnilo našega dejanja in nehanja. Zakaj tako? Zato, ker vera podpina in brani čednost naših mladih let! Bog z vami, se strice! Bog z vami, Marijini otroci!

ki ne zasluži na leto nad 2400 K., je že izdelana. Zavarovalne premije, ki znašajo zdaj pri bolniških blaginjah in nezgodnih zavarovalnicah 105 mil. kron, se pomnože nad 385 mil. kron. Starostni in invaliditetni zavarovalnici samostojnikov bo k upravnim stroškom prispevala država 2.000.000 K. Država bo prispevala vsaki starostni renti 90 kron, kar se pričetkom ne bo poznalo, ker se prične izplačevati rente šele čez pet let in se bo znesek le počasi dvigal tako, da prispeva država čez 40 let približno 100.000.000 kron. Sodijo, da zbornica nakaze odsek brez prvega branja socialno-politiškemu odseku, ki bo moral ostati permanenten.

Deželni zbor. Dne 27. oktobra je deželni zbor razpravljal o predlogih za podpore vsled suše in drugih ujm prizadetim prebivalcem. Take predloge sta stavila tudi, kakor smo že zadnjič poročali, poslanca Robič in Roškar. Predlogi so se izročili deželni odboru. Poslanec Terglav in tovariši so predlagali regulacijo Ložnice pri Celju, poščanci Roškar, dr. Jankovič, Robič in tovariši pa kmetijski pouk v ljudskih šolah. — Dne 30. okt. je poslanec Roškar utemeljeval svoj predlog glede upeljanja kmetijskega pouka v ljudskih šolah. Predlog se je izročil šolskemu odseku. Roškarjev predlog se glasi tako-le: Visoki deželni zbor! Kakor znano ni dosedaj nobene obveznosti ljudsko-šolskega pouka glede silno potrebnih ved v različnih kmetijskih strokah. Ker pa večina učencev svoj pouk v ljudskih šolah skoneča, je neobhodno potrebno, da se jih pouči tudi v osnovnih vedah umnega kmetijstva. Šolski vrtovi nudijo ugodno priložnost za praktičen pouk, se pa žal pogosto ne porabijo namenu primerno. Posledica je, da zapustijo kmečki sinovi brez osnovnih ved za svoj poznejši poklic šolo in naj tudi pozneje nimajo priložnosti, da bi se v tej stroki tako izobrazili, kakor se dandanes zahteva, vsled česar potem niso zmožni za svoj poklic in oskrbujejo kmetijstvo brezuspešno. Zato stavijo podpisani sledeči predlog: Visoki deželni zbor naj sklene: „Deželni šolski svet se prosi, da spremeni učni načrt za ljudske šole na deželi tako, da se pouk v vinogradarstvu in sadjarstvu kakor tudi v drugih kulturah, ki pridejo tu v poštev, v zadnjih dveh šolskih letih obvezno upelje.“ — Poslanec Terglav je v zvezi z dr. Hrašovcem in drugimi v deželnem zboru postavil predlog za uravnavo potoka Ložnice. Pretečeni petek je ta predlog v deželnem zboru tako-le utemeljeval: Potok Ložnica, ki se vije v velikih ovinkih skozi rodne okraje Soštanj, Vransko in Celje, dela pri trajnem deževju veliko škodo po obrežnih travnikih in njivah. Povodenj poblati seno ter odnese iz njiv zgornje plasti rodovitne zemlje, vsled česar trpijo občutno škodo prizadeti posestniki. Neredkokrat pa se tudi dogaja, da pride povodenj, ko imajo posestniki travnike in njive bodisi s hlevskim, bodisi z dnagim umetnim gnojem pognojene; vsa ta draga gnojila vzame voda seboj in vsi stroški in vse nade so posestnikom splavale po vodi. Zato je nujno potrebno, da se z uravnavo potoka Ložnice prej ko mogoče začne. Ker pa prizadete občine: Sv. Andrej nad Polzelo, Polzela, Sv. Peter v Sav. dol., Gotovlje, Zalec, Petrovče in okolica Celje ne zmorejo stroškov uravnave, zato stavijo podpisani poslanci sledeči predlog: Deželnemu odboru se nalaga, da v zadevi zaželeno regulacijo potoka Ložnice vse potrebno ukrene, proračun in načrt pripravi, vlado prosi za primeren prispevek in v deželnem zboru v najkrajši dobi stavi primerne predloge.

Mala politična naznanila.

Dne 29. oktobra: V Pragi so se včeraj po noči nemiri ponavljali. Lvovsko orožniško poveljstvo je poslalo sto orožnikov v Prago. — Ministrski predsednik baron Beck se je predvčerajšnjim posvetoval z različnimi avstrijskimi delegati, katerim je sporočil, da ministrska kriza še ni poravnana. — Nemški cesar pride obiskat našega cesarja dne 7. t. m. in še istega dne odpotuje nazaj v Berlin. — Naš cesar je včeraj sprejel francoskega odposlanca, ki mu je izročil lastnoročno pismo predsednika francoske republike.

Dne 30. oktobra: Finančni odsek ogrskega državnega zbora je pričel razpravljati o proračunu za leto 1909. — Na ukaz generalnega guvernerja je bilo v Varšavi zaprtih več poljskih šol. Generalni guverner žuga, da ukaže polagoma zapreti vse ljudske šole v Poljski, ako bodo poljski otroci še nadalje bojkotirali državne ruske šole.

Dne 31. oktobra: Glasilo zunanjega ministra „Wiener Allgemeine Zeitung“ potrjuje, da cesar ni dal predsankcije Andrassijevi volilni reformi. — Pogorelcem na Bledu je notranje ministrstvo vnovič nakazalo 8000 kron. — Na Češkem se vršijo po nemških mestih protičeški izgredi. — Češki krogi sodijo, da je omajano stališče češkega namestnika, ker je zahteval, naj ministrski predsednik proglasi v Pragi izjemno stanje.

Dne 1. novembra: Včeraj sta delegaciji svoje delo dovršili. — Cesar je včeraj sprejel v Budimpešti odposlanstvo iz Bosne, ki se je cesarju zahvalilo za aneksijo in mu izročilo spomenico glede na želje prebivalstva. — Včeraj ob 2. uri popoldne je cesar odpeljal nazaj na Dunaj. — Ogrska socialnodemokratska stranka namerava v slučaju, da bo res uvedena pluralna volilna pravica ja javno glasovanje, bojkotirati parlament.

Dne 2. novembra: V Hebu so Nemci mnogim češkim uradnikom odpovedali stanovanja. — Včeraj je bil v Pragi ves dan mir. — Srbski minister Miloganović se je odpeljal danes v Pariz. — Ministrski predsednik baron Beck je imel danes dolgotrajna posvetovanja s poslanca dr. Elvertom ministrom Derschatto in z županom Luegerjem.

Razne novice.

* Iz sodne službe. Pravni praktikant dr. Fr. Kovč pri okrožnem sodišču v Celju je postal avskultant.

* Iz davčne službe. Davčni, oficial v Celju g. Ziehgrosser je prestavljen v Murau na Zgornje Štajersko. V Celje pride davčni kontrolor na Vranskem, g. Oton Štepic.

* Iz finančne službe. Deželno finančno ravnanstvo v Gradcu je imenovalo finančna koncipista Alberta Pölz in dr. Edvarda Kofferja finančnim komisarjem in finančna konceptna praktikanca dr. Jožefa Freibergera in dr. Gustava Simhubera finančnim koncipistom. Finančni nadkomisar Anton Orthaber v Mariboru je imenovan finančnim svetnikom.

* Iz pošte. Poštni nadoficial Alojz Bahovec v Mariboru je imenovan poštnim kontrolorjem. Poštni kontrolor Ivan Konrad v Zidanem mostu je premeščen na lastno prošnjo v Maribor.

* Iz šolske službe. Definitivna učiteljica M. Vučnik je na lastno prošnjo prestavljena v Makole.

* Iz notariatske službe. Premeščen je notar dr. Hans Winkler iz Rožke v Slovenjgradec.

* Od južne železnice. Strojni adjunkt Julij Kratina v Mariboru je premeščen v Dunajsko Novo mesto.

* Osebna vest. Dr. Alojzij Bratkovič, koncipient pri dr. Haasu v Mariboru, je vstopil s 1. novembrom v pisarno dr. Brejca v Celovcu.

* Duhovniške vesti. Razpisani sta župniji Svetinje pri Ormožu in Reka. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Franc Brautšek, kaplan pri Sv. Jurju ob Ščavnici za provizorja v Svetinje, k Sv. Jurju ob Ščavnici pride Mihael Kristovič od Velike nedelje, k Veliki nedelji je prestavljen Jakob Košak od St. Andraža v Sl. gor. Provizor v Šmarju pri Jelšah Fr. Cerjak je nastavljen tam kot I. kaplan. V pokoj sta stopila č. gg. Vincenc Kolar, provizor v Reki in Franc Škorjanc, župnik na Gomiljskem. V začasni pokoj je stopil radi bolezni č. g. Jožef Korošak, kaplan v Svetinjah.

* Družba duhovnikov. Odborova seja bo v ponedeljek dne 9. novembra ob 4. popoldne.

* Odvetniški izpit je napravil v Gradcu pretečeno soboto odvetniški kandidat dr. Ivan Dimnik iz Trbovelj.

* Mladeniškimi Zvezam priporočamo „Opravičnik Mlad. Zvez.“ Vsač član mladeniške zveze si naj kupi opravičnik, ker sline le 4 vini en iztis. Pri naročilih je treba priložiti za poštnino do 10 komadov 3 v, 25 komadov 5 v, čez 25 komadov 10 v, kar se lahko vpošlje v poštinih znakah.

* Izobraževalna društva, ki še niso pri S. K. S. Z., vabimo, da v kratkem prigrasijo svoj pristop. V S. K. S. Z. se kluži do sedaj že blizu 100 bralnih in izobraževalnih društev, katera lepo napredujejo. Naprej za ljudsko izobrazbo!

* Izobraževalnim društvom! V prvi odborovi seji sklenite kolekovati vsa društvena pisma z obmejnim kolekom: „Obmejnim bratom v pomoč.“

* Cesar in slovenski delegati. Pri delegacijskem čineju (obedu) je dne 28. m. m. v Budimpešti cesar nagovoril tudi delegata dr. Korošca. Cesar ga je vprašal, če je letos prvič v delegaciji, in ko je dr. Korošec pritrdil in imenoval svoje ime, je dejal: „Torej Slovenec?“ Ko je dr. Korošec temu pritrdil, ga je cesar vprašal, ali je v dušnem pastirstvu. Dr. Korošec je odgovoril, da je časnikar, nakar se je cesar z njim najpristranejšo pogovarjal o osebnih zadevah.

* Zbolel je štajerski namestnik grof Clary.

* Pomanjkanje krme. Kakor se poroča drž. poslancu dr. Korošcu, je finančno ministrstvo pripravljeno dati v svrhu olajšave pomanjkanja krme na Štajerskem do konca majnika 1909 vsak mesec gotovo množino odpadkov kamene soli iz soline Aussee posebno potrebnim kmetovalcem in živinorejcem pod tem pogojem brezplačno, da se porabi samo za krmljenje živine in da odjemalci sami plačajo stroške zavojnine, nakladanja in pošiljanja odpadkov kamene soli. Deželnemu finančnemu ravnanstvu v Gradcu se je naročilo, da stopi s prizadetimi krogi v dotiko in če želijo dotičniki, da se jim pošljejo pod imenovanimi pogoji odpadki kamene soli, naj stavi potrebne predloge.

* Zadržan tečaj na Grmu. Dne 22., 23. in 24. oktobra se je vršil zadržan tečaj na kmetijski šoli na Grmu, v katerem se je razpravljalo o zgozdovini in organizaciji zadružništva, o narodnogospodarskem, pravno-vzgojevalnem in socialnem pomenu zadružništva, o denarnih zadrukah, zlasti Rajfajznovkah, o mlekarjah in njih delovanju, obravnavalo se je poslovanje članov načelstva in nadzorstva; na podlagi formularjev se je učence seznanilo z zadružnim knjigovodstvom ter so se izdelovale bilance.

Učenci kmetijske šole so z velikim zanimanjem sledili pouku in se je sklenilo, da se bo prihodnje spomlad zopet prišel tak tečaj, kateri pa bi trajal cel teden, da bi bode mogoče natančneje celo snov predelati. Tečaj je vodil nadrevizor Vlad. Pušenjak. Zeleni bi bilo, da bi se tudi na Stajerskem na kmetijskih šolah v Grotenhofu in Mariboru upeljal pouk o združništvu, ker so absolventi teh šol poklicani doma delovati za napredek združništva.

Posnemanja vredno. Socialdemokrati so poslali zadnje nedeljo vsem trgovcem v Celju, ki se uosedač niso bili naročeni na socialdemokratsko glasilo, en iztis „Arbeiterwille“ z vabilom, da list naročijo. Prihodnji teden bodo izdali seznam vseh trgovin in gostiln, kjer imajo list „Arbeiterwille“ — in samo v te se bodo odslej zahajali socialdemokrati.

*** Združna zveza** v Ljubljani (pododbor za Stajersko) priredi v četrtek dne 12. novembra 1908 v hotelu „Beli vol“ v Celju (graška cesta) sestanek vseh spodnještajerskih zadrug ter poučen tečaj za člane načelstva in nadzorstva. Začetek ob 8. uri zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju pododboru v preteklem letu. 2. Volitev pododboru. 3. Ustanovitev skupnega združnega fonda za Spodnje Stajersko. 4. Razna združna vprašanja. (Udeleženci imajo priliko, staviti razna vprašanja, izražati želje, nasvete ali pritožbe. 5. Poučen tečaj za člane načelstva in nadzorstva s sledečim sporedom: a) Dolžnosti članov in načelstva. b) Poslovanje zadrug. c) Revizija. Spodnještajerske članice! Skrbite za to, da se bodo člani načelstva in nadzorstva vsake zadrug v najobsejnejšem številu udeležili tega važnega zborovanja, ker se bodo razpravljale za spodnještajerske zadrug važne zadeve. Vsaka članica naj pošlje svoje zaupnike! — Pododbor. — Opomba. Vsaka zadruga naj čim prej javi Združni zvezi (oddelek za Stajersko) v Mariboru imena in število udeležencev.

*** Stajerc** hujška zoper poslanca dr. Benkoviča. V številki od 25. oktobra t. l. je ptujski lažnjivi kljukec nakopičil celo gromado laži, obrekovanj in zavijanj zoper poslanca dr. Benkoviča. Sicer je za vsakega poštenega človeka sramota, če bi ga hvalež ali ne napadal ta izvržen časniki, najgrši vseh nemških štajerskih listov; tako je dr. Benkoviču le v čast, da ga Stajerc še ni pozabil. Stajerc očita dr. Benkoviču, da hujška nekaznovano zoper nemške štajerc, češ, da se skriva za plašč imunitete, da ga ne more roka pravice doseči. Kar se tiče hujškanja, povdarjamo, da mora biti vsak zaveden Slovenec njemu le hvaležen, ker tako neustrašeno ljudstvu oči odpira. Dalje lažnjivi kljukec dr. Benkoviču očita izrabljanje poslanske imunitete (nekaznjivost). Toliko je gotovo, da stoji vsak poslanec izven kazenskega zakona, pa ne za to, da bi molčal, ampak za to, da vsakemu na vsa usta more resnično povedati. Kakor volk v ovčji obleki pa se nam zdi Stajerc, ko drugim očita izrabljanje imunitete. Saj on v vsaki številki izrablja nekaznjivost, katero se mu garantira od gotove strani. Ako bi zavladala na svetu taka nepristranost, da bi tudi „Lažnjivega kljukeca“ iz Ptuj po postavi sodil, potem bi Stajercu hitro sape zmanjkalo. Dokler Stajerc svojih izmišljotin, laži, obrekovanj in zavijanj ne poudi na tak način, da se ga bode moglo tožiti pred navadnim, nepristranskim sodnikom, ne pa pred porotniki, toliko časa mora vsak razsoden človek njegove dopise smatrati za najgrše laži in zavijanja, priobčena pod plaščem nekaznjivosti. Obhajujemo le njegove bralce, ki morajo požirati tako brozgo, katero jim Stajerc nadrobi. Zatiirajte Stajerca, kugo slovenskega naroda.

*** „Domovina“** je v zadnji številki zatajila M. Reicherja, katerega ime se „blesti“ med revizorji liberalne Združne zveze v Celju, ko pravi, da ni imela Združna zveza v Celju nobenega opravka z ustanovitvijo nepotrebne liberalne posojilnice v Sikolah. Ali je že tudi Miško Reicher padel v nemilost pri Joštu, ali je — in to je menda pravo — to zavijanje le pesek v oči merodajnim krogom, ki se zgražajo nad nezadružnim delom liberalne Združne zveze v Celju.

*** V Celovcu** se je vršil dne 26. oktobra zaupen shod, h kateremu je „po ovinkih“ — vabil ga ni nihče — prispel agitator Narodne stranke Miloš Stibler; priskrbel si je od dveh odbornikov posili Nemcev neke posojilnice pooblastila, da sme na ta shod. Shod je bil strogo zaupen in se je opetovano naglašalo, da se vse zaupno obravnava. A Miloš „Domovini“ in „Zadrugi“ poroča neresnične stvari, napada na vse strani, ako ravno ne ve, kako se je končalo zborovanje, ker je moral prej zapustiti zborovanje. Zakaj ne poroča o zadnjem dogodku ter o svojem nastopu, nad katerim so se vsi zgražali in s katerim je svoji Zvezi veliko škodoval. Zakaj ne poroča o tem, kako je govoril v „nezadružnega“ dela Joštovega, obsodil to delo, sam dil je namreč resničnost vseh naših izvajanj glede „nezadružnega“ dela Joštovega, obsodil to delo sam pa misli, da sme še bolj politiko uganjati na združnem polju kakor Jošt. Prihajemo le, da je M. Stibler, ker je o zaupnem shodu poročal, ukorno se vsi drugi listi, kojih uredniki ali poročevalci so bili navzoči kot povabljeni zborovalci (Mir, Slovenec, Narodni Gospodar), o shodu molčali, v javnem življenju nemogoč.

*** Za obmejne Slovence!** V prijani družbi pri g. Golecu v Polju se je nabralo za obmejne Slovence 7 K. Priporočila se v posnemanje. Mohorjani pri Sv. Križu na Murskem polju 789 K.

Mariborski okraj.

m Umri je v Mariboru tekarar g. Valentin Koban.

m Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi predavanja o men. pravu, knjigovod., stenografiji in pisanju s stroji. Kdor se želi teh udeležiti, se naj oglasi pri g. trgovcu Berdajsu. Prvo predavanje se vrši prihodnji torek zvečer ob osmih v stanovanju g. Berdajsa.

m Maribor. Iz telovadnice telovadnega odseka. V telovadnem odseku se zbira sedaj že lepo število telovadcev, ki so zelo navdušeni za telovadbo. Vaje so navadno dvakrat na teden. V društvu se goji tudi petje in, kakor slišimo, bo pričelo v zimskem času s predavanji, tamburanjem in „Cebelico“. Mlademu društvu želimo pri njegovem delovanju mnogo uspeha in vabimo vse mladeniče, da se mnogoštevilno vpišejo.

m Mariborski občinski svet in razširte ljubljanske nemške šipe. Mariborski občinski svet je imel 28. m. m. svojo sejo, v kateri so prečitali pismo načelnika kranjskega nemškega „loksrata“ dr. Egra, ki navaja, da je sklenil ljubljanski občinski svet povrniti v Ljubljani povzročeno škodo, če po vrnejo po nemških demonstracijah povzročeno škodo mestna zastopstva v Mariboru. Ptuj in v Celju. „Slovenski Narod“ je poročal, da se je to že zgodilo. Dr. Eger zvo vpraša mariborskega župana, če je to mariborski občinski svet res sklenil. Občinski svetnik dr. Orosel je na to predlagal, naj se sklene resolucija, ki izjavi, da so bile ljubljanske demonstracije skrbno pripravljene, kar je bilo znano ljubljanskemu občinskemu svetu, ki bi jih bil lahko preprečil. V Mariboru so pa bili spontani izbruh ljudske nevolje, ogorčene po ljubljanskih poročilih in jih občini ni bilo mogoče preprečiti in se jim ne more očitati nikakršna zanikrost. V Mariboru povzročeno škodo so pa že tudi pokrili zavarovalnice. Mariborski občinski svet zato odklanja vsako odškodnino in pričakuje, da pokrije ljubljanska občina povzročeno škodo. Oroslov predlog so soglasno odobrili.

m Razburjenje Nemcev v Mariboru. Mariborski Nemci so radi tega, da je doletela demonstrante dne 16. oktobra t. l. zaslužena kazen, tako razburjeni, da že ne vejo, kaj delajo. Sedaj hočejo dokazati, da so glavne priče Felser, Nemec in Krois krivo pričale proti obtoženemu in to vsled tega, da bi zaslužili obljubljenih 80 kron. Obsojena Skoliber in Sterniša sta baje tekot časa po obsodbi dobila od priče Felser izpoved, da Felser pri demonstracijah ni bil navzoč, da je prišel še le pozneje zraven, ko so demonstracije že minile, da torej ni videl demonstrantov, ampak da ga je pričel Nemec zapeljati h krivemu pričevanju. Nemec je bil na podlagi te izpovedi dne 27. oktobra aretiran. Ko je pa bil na to Felser pozvan k zaslišanju v zadevi pogovora s pričo Nemec, je pobeignil. Dne 29. t. m. je preiskovalni sodnik zopet izpustil Nemca iz preiskovalnega zapora, ker je spoznal, da je bila omenjena izpoved lažnjiva.

m Nemška sodrga v Mariboru uživa velike predprave. Nad 300 nemških taktinov je pobijalo okna, pred sodiščem pa skoraj ni najti nobenega. V nemški kazni rogovilijo vsako soboto in nedeljo, kakor bi bili ob pamet; ko gredo ob enih, treh ali petih domov, pa razgrajajo, da v tamošnjih hišah nikdo ne more spati, razbijajo po oknih, polivajo stene s črnolom, razbijajo stene, da odpade omet in se vidi sama opeka, a Maribor nima policaja, ki bi za te reči vedel, ni oblasti, ki bi skrbela za ponočni mir in bi si upala prijeti rogovileže.

m Rjoveča nemška druhal iz višjih olkanih nemških krogov po vsaki prireditvi, ki jo ima v nemški kazni, vznemirja po noči celo okolico, da ni več mirne noči posebno ob sobotah in nedeljah. Ker policija ničesar ne vidi in ne sliši, opozarjamo naše poslance, naj skrbijo, da se vzame mestu Maribor avtonomija, da dobimo državno policijo, ki bo skrbela za ponočni mir in red.

m Mariborski protestantje so preteklo soboto v nemškem kazinu obhajali prazniki reformacije, to je Lutrova odpada od katoliške cerkve. Na tej slavnosti se je med drugim tudi predavalo o Turčiji. Ko smo razmišljali, v kaki zvezi da je Turčija z reformacijo, smo se spomnili, da je sorodnost najbrž v tem, ker so vsled Lutrova in njegovih tovarišev „plodonosnega“ delovanja po nekaterih krajih Nemčije zavladale uprav turške moralne razmere ter so mnogoteri začeli živeti na turški način.

m Nemški „Heil.“ Posebno zanimivo je opazovati tukajšnje nemške trgovske pomočnike. V soboto zvečer prepevajo svoj blaženi „Heil“ po gostilnah in kavarnah, v nedeljo zjutraj pa pravijo, ko stojijo pred trgovino, mimoidočemu kmetu: „Dobro jutro očka, ali ne bo nič novega?“

m Slovenski stariši. Veliko je starišev, ki pošiljajo svoje dečke v nemška mesta se učiti obrtnije, pa samo zavoljo nemščine. Deček, še v otročjih letih, navzame se na tujem svojem jeziku sovravnega duha; kakor nekdanj janičarji, začne zatirati svoj narod, preganjati svoje stariše. Zatorej,

stariši, ne dajajte svojih dečkov k zagrizenim nemškim obrtnikom.

m Sv. Peter, pod Mariborom. V Algerslorfu pri Gradcu je obhajala sestra Romana, ki je bila skozi 33 let ptedstojnica zavoda šolskih sester pri Sv. Petru, petdesetletnico samostanske zaobljube. Ob tej priliki so ji naše občine izročile krasno izdelan diptom v zahvalo za zasluge, ki si jih je pridobila za vzgojo slovenske mladine.

m Hoče. Te dni so prijeli tukaj orožniki enaindvajsetletnega Vincenca Vertinika z njegovo ljubico. Služil je pri vojakih v Mariboru, odkoder je zbežal. Oba so vtaknili v zapor. Drugo jutro pa parčka ni bilo več v kletki, ker se jima je posrečilo, da sta znova ušla.

m Gorica pri Račah. V soboto dne 31. okt., ob 1/8. uri zvečer je začel goreti hlev gospoda Kolarica. Pri sosedu so popokale šipe na kuhinjskem oknu; poslopje so ohranili. Ker je imel Kolaric v hlevu in na podstrešju polno slame in drv, ima precejšnjo škodo.

m Gorica pri Račah, Ptujski Stajerc je pred kratkim prinesel nek dopis iz Gorice. Dopisnika tega grdega nemčurskega lista naj bo sram, da se sedaj ni spoznal, kdo je prijatelj kmeta; ko so ptujski, mariborski, celjski, celovski, kočevski in drugi Nemci in nemčurji tako jasno pokazali, koliko jim je za Slovenca, za slovenskega kmeta in njegove sinove. Dopisniku se čudno zdi, da so se g. župnik v kolesju peljali in cigaro kadili. Ali dopisnik res še nikogar ni videl se v kolesju peljati in cigaro kaditi? Da je imel golobradi studentek veliko truda s društvom, je res. Ali on se je trudil zato, ker je hotel in hoče svojim domačinom pomagati do izobrazbe. Da bi torej on bil napravil nemir v vasi, je velika laž. Se li s poštnim berilom v društvu hujška drug proti drugemu? Dopisnik, kje je tvoja pamet? Da pa kak kmet obljubi nemčurju, da ga bode dal v Slov. Gospodarja, je dokaz, da se ljudstvo še zaveda in da ve, kje je doma. Na-zdar, dopisnik!

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. S 1. oktobrom se je c. kr. poštni urad preselil v staro šolsko poslopje. Dokler je oskrboval pošto gospod župan Mihelič, ni se mogel radi točnosti nihče kaj pritožiti. Odkar pa imamo novega poštarja (že čez tri mesece), vlada na pošti netočnost. Ljubeznost in prijaznost nista pri njem doma, pač pa to, kar jima je nasprotno. Glede točnosti le eden vzgled. Pismo, ki je prišlo v ponedeljek, je on naslovilencu, ki stanuje samo deset minut od pošte, dostavil še le v petek, čeravno gra pismonoša mladene vsak dan mimo dotične hiše. Ako bi list polžu med roge vtaknil, bi ga poprej spravil na določeni kraj. Da stanujemo tukaj ljudi Slovenci, menda poštar še ne ve, ker ima do slovensčine takšno spoštovanje, da si je tudi v najhujši sili v usta vzeti ne upa. Umestno bi bilo, gospoda na najvišjem mestu priporočiti, da bi od nas kam dalje avanziral.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ker je letos zadosti sadja, hotel si je tudi nek prileteti mož božjega daru za zimo preskrbeti. Opravil je svoj „pošteni“ posel na visoki jabolki pri svitu migljajočih zvezd. Pa glej hudiča! Jabolki takšno rubljenje ni bilo po volji, zato mu izpodmakne suh streclj, na katerem je stal, da smukne med goste veje, ki ga nemilo zgrabijo pod pazduho in pod brado, da obvisi kakor kušar v precepu. Seveda mu tak robati objem ni bil bogve kako prijeten; na vso moč je suval z rokami in zvonil z nogami, hoteč se oprostiti iz nevarnega položaja. Ko po dolgem, brezuspešnem trudu spozna, da ga bodo hudomušne veje brez milosti zašle, začne v smrtnem strahu klicati na pomoč, in res pride g. oskrbnik, ki mu med zasluženost in žarko pridigo podaljša življenje za nedoločen čas. Škoda, da ni vsako drevo v enakem slučaju tako pametno!

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Nikdar se še ni pri nas videlo toliko raznovrstnih tujih obrazov kakor letos. Bogati tujci kupili so obsežno planino, imenovano „Radelbah“, za 500.000 kron in sedaj postavljajo z vrh planine dol v ravnino vse polno „vislice“, po katerih je napečjana železna vrva, da bodo po njej spuščali debele plohe v dolino. Velika parna žaga s čudovitimi stroji bo brez milosti mesarila stara planinska drevesa. Nekdanji sloviti Nekrepi gaj je zdaj popočinoma spremenjen. Kjer so poprej stali orjaški, večstoletni hrasti, ki so s svojimi rasklavimi vejami nagačivo šegotali med njimi stoječe sramožljive lipe, kjer so se vitke smreke v lahnem vetriču kakor mestne gospodične ena drugi priklanjale, — tam stoji zdaj parna žaga in kolibe delavcev. Vse do zadnjega stebelca je moralo pasti, še šture so izkopali in v stran zmetali. L. 1902 se je v tem gaju vršila velikanska veselica v korusi Südmarke, pri kateri so se udeleženci navduševali za Germanijo, napovedovali vesoljni nemški potop in pogin Slovencev, peli „Wacht am Rhein“ in tako silovito hajlali, da so imeli nekateri že krava grla. O, ko bi bilo mogoče, vsem takratnim čustilem Bismarcka pokazati zdaj tako strašno opustošeni nemško-hrastovi gaj, gotovo bi marsikaterega tako vrele solze polile, da bi se mu melurji po licih napravili! Med planinskimi delavci, ki so došli od vseh vetrov, je dosti takih, ki jim delo smrdi. V zadnjem času so postala naša pota po

noči nevarna. Tistim, ki morajo hoditi po noči na kolodvor, jih bilo svetovati, da vzamejo v vsako roko samokres in nož med zobe, če hočejo prinesiti zdravo kožo skozi samotne soteske.

m Sv. Anton v Slov. gor. Preteklo nedeljo, to je 25. oktobra, smo slovesno z godbo zanesli k zadnjemu počitku veteranca Jurija Kocuvan. Rajni je bil rojen leta 1833. Pri vojaki je služil od leta 1854 naprej osem let in tri mesece — pet let na Laškem v papeževi deželi, in je videl p. Bologni papeža Pija IX., ko se je ta peljal s šestimi konji. Bil je v hudi bitki pri Solterinu. Kot grenadir je stražil ob mrtvaškem odru Radeckega. Naj v miru počiva!

m Sv. Anton v Slov. gor. Političnega shoda dne 18. oktobra ni bilo: okrajno glavarstvo ga je prepovedalo, ker bi „pri tem znalo priti do motenja javnega miru in reda“, dasi pri nas ni niti enega Nemca. In kar je še bolj čudno, prišlo je pet žandarjev s telegramom, da se ima vsako zborovanje takoj raziti. Kako da politično društvo šentlenarško ni poskrbelo za zborovanje po § 2?

m Občinski urad Korena pri Sv. Barbari pri Mariboru je poslal dež. odborniku Robiču prošnjo 10 občin zaradi mosta čez Dravo v Zg. Dupleku. Omenjeni poslanec bo se gotovo krepko v dežln. odboru in v dežln. zboru potegoval za to, da se v doglednem času tako potreben most čez Dravo napravi.

m Slov. Bistrica. Prejšnji teden je prišel nek kmet iz Studenice v tukajšnji lekarno po zdravila. Kmet je zahteval seveda zdravila slovenski. Tega pa gospod lekarnar ni hotel razumeti in je vprašal kmeta, zakaj ne govori nemški. Mi pa vprašamo gospoda lekarnarja, ali mu dišijo naši slovenski groši!

m V Poljčanah sta odpadla od katoliške vere in prestopila k protestantski krojač Somer in gostilničar Bauman mlajši. Gotovo sta se preobjedla slovenskega kruha in hočeta s tem svojim činom samo opozoriti verne in rodoljubne Slovence, da jima nikakor ni ljubo, zlasti Baumanu ne, da bi še nadalje v njegovo gostilno zahajali, ker hoče odsej le od protestantskih Nemcev živeti. Tudi bi lahko Slovenci njegove nemške živce razburili, če bi k njemu zahajali. Mož je že toliko hudega prizadjal slovenskemu narodu in sedaj pa je še postal protestant iz zgolj mržnje do slovenskega kmeta in slovenskega duhovništva. Naši vrlji kmetje so zaradi tega zelo huji in večina jih je sklenilo, da ne prestopi praga protestantskega krčmarja.

m Št. Ilj v Slov. gor. Za „Društveni dom“ v Št. Ilju na podpisane darove: Mladeniški slovenski. Malikamen, 5 K z gošlom: „Orodje v desni, v levi meč, svoj dom gradimo se boreči! Napada mora pasti, Vaš društveni dom pa vzrast!“ — Mladenke „Dekliške Zveze“ pri Sv. Petru na Medv. selu po č. g. Gornjškemu 3 K 40 vin.; g. Mlake, Jezersko na Koroskem 5 K; g. Janec Kolarič, Orešje—Ptuj, 1 K 20 vin.; č. g. Jos. Potokar, stolni vikar v Ljubljani dar Mohorjanov 5 K; g. Jos. Crabte, Slov. Bistrica 1 K; g. dr. F. Tišlič, Sv. Lenart v Slov. gor 60 K, katere so darovali po inicijativi g. dr. Kraigherja, zdravnika pri Sv. Trojici: g. dr. Kraigher, 20 K, g. dr. Tišlič, 20 K, č. g. Jože Kaučič, kaplan pri Sv. Benediktu 20 K, Franc Koser, c. kr. poštar v Juršincih pri Ptuj 3 K, Ivan Roglič, asistent v Račah nabral v veseli družbi v gostilni g. Turnarja v Framu 4 K, veleč. g. Matija Wurcer, župnik v Rušah 3 K, veleč. g. Fric Repolusk, župnik Št. Vid nad Valdekom 1 K. Želeti bi bilo, da bi vsi slovenski rodoljubi pesnoma te blage dobrotnike! Vsem darovalcem, ki so prvi prihiteli obmejnim bratom na pomoč, najpriznava hvala! — Prosimo nadaljnjih darov! Rojaki, darujte za „Društveni dom“ v Št. Ilju. Za pripravljeni odbor: Franjo Žebot, t. č. blagajnik.

m Slovenska Bistrica. Mladeniška zveza v Slovenski Bistrici priredi v nedeljo, 22. novembra veselico z dvema igrama. Na to veselico že zdaj opozarjamo slavno občinstvo, ker bo čisti dobiček namenjen novoustanovitvenemu „Izobraževalnemu društvu“, ki se bo prihodnji mesec ustanovilo. Obširno poročilo pride prihodnjaj.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Dne 23. oktobra je umrl tukaj Anton Predikaka, ki je še služil pod Radeckim in se je udeležil vojske v Italiji. — Isti dan je umrl tudi Martin Koje, oče davčnega pristava v Ptuj.

p Ze poka! V Ptuj se je neki posilnemski trgovec izrazil, da mora trgovino zapreti, če bo še tri mesece tako slabo tržil.

p Ptuj. Vsled hujškanja od spodnještajerskih Nemcev, med njimi tudi trgovcev in gostilničarjev, je graški mestni svet napovedal bojkot slovenskim kmetom. Istotako je sklenilo mesto Ljubno! Kmetje, zahvalite se spodnještajerskim Nemcem za to dobroto! Poljubljajte še nadalje šibo, s katero vas bijejo!

p Ptuj. Nemci so začeli veliko bojkotno gibanje proti slovenskim kmetom. Naša poslanca dr. Ploj in dr. Jurtela nas pustita v tem boju popolnoma same. Povsod drugod so v takih težavnih trenotkih poslanci ob strani svojih volilcev.

p Ptuj. Nemci po Stajerskem so začeli veliko gonjo proti slovenskim kmetom. V vseh nemških listih so se objavile notice, ki dovolj jasno kličejo Nemce, naj od slovenskih kmetov ničesar ne kupujejo. Taki prijatelji so Nemci našemu kmetu!

p Ptuj. Po ptujski okolici vlada med kmečkim ljudstvom veliko razburjenje, ker se po nemških listih tako vstrajno hujška proti pridelkom slovenskih kmetov. To hujškanje izvira iz vrst spodnještajerskih Nemcev in nemčurjev, ki na vsak način hočejo uničiti slovenske kmete. Súdmarka ne zadošča več, sedaj so začeli z bojkotom proti slovenskemu kmetu.

p Ptuj. Nemški listi prinašajo pozive, da Nemci ne smejo ničesar več kupovati pri zavednih Slovencih. Nemški narodni svet bo v tem oziru posredoval. V tem narodnem svetu pa sedijo Ornič, Blahky, „Stajerčev“ uredništvo, ormoški Nemci, mariborski, celjski, slovenjebistriški Nemci, sploh zastopniki vseh spodnještajerskih Nemcev. Tudi trgovci, ki se prištevajo k Nemcem, so pri nemškem narodnem svetu. Slovensko ljudstvo, poglej si svoje prijatelje.

p Ptuj. Zadnji „Stajer“ preti slovenskim kmetom z gospodarskim bojkotom. Dolžnost vsakega kmeta je, da brezobzirno zatira ta protikmečki list.

p Ptuj. Na tukajšnji nemški telovadnici so pobili neznani ljudje nekaj oken. Nemški listi trdijo, da so to storili Slovenci. Najbolj verjetno pa je, da so to storili Nemci sami, da bi imeli zopet kak vzrok, ščuvati proti Slovincem.

p Ptujska policija zna tudi „hajlati“. Predzadnjo nedeljo zjutraj so se peljali z brzovlakom od neke slavnosti domov ptujski in celjski policaji. Na Pragerskem so si zaklicali v slovo vsenemški Heil! Ni čudno, tedaj, da stane vsak „živio“ v Ptuj 5 do 10 kron.

p Nemške razgrajbe bo doletela vendar zaslužena kazen. Zoper Jožefa Sorko, slikarja v Gosposki ulici, ki je leta 1905 odpadel od katoliške vere s celo svojo družino, je vloženih 9 tožb. Tudi visokošolec in odpadnik od katoliške vere Rudolf Bratanič, eden najhujših posilnemcev v Ptuj, je v preiskavi pri okrožni sodnji v Mariboru.

p Nemskim trgovcem le prede silno slabo. Dokaz zato so dopisnice, ki jih pošiljajo slovenskim kmetom v okolici s sledečo vsebino: „Ptuj, dne 30. 9. 1908. Kakšen vzrok pa vi imate, ker tako dolgo ne pridete v mojo trgovino. Gotovo veste, da pri meni dobro in po nizki ceni kupite. Za jesen sem dobil posebno po nizki ceni: sukno in cajga za možko obleko, vatmol, borhande pisane in plave etc. etc. Tako tudi drugo lepo zimsko blago. Z pozdravom A. F. H.“

p Pozor, slovensko ljudstvo! V zadnji svoji seji so po poročilu nemških listov ptujski mestni občeti, katerim načeluje Ornič, dovolili gimnazijskemu dijaškemu podpornemu društvu svoto 100 kron kot podpomo, toda le pod tem izrecnim pogojem, da noben slovenski dijak ne sme dobiti od tega niti vinarja ne; ta predlog, katerega je stavil zobozdravnik dr. Treitl, je bil enoglasno sprejet. Čudno je to počenjanje dr. Treitla, ki kaj rad sprejema tudi slovenske kronce, ki ubogim slovenskim dijakom ne privošči niti vinarja ne. — Imamo dobrega slovenskega zobozdravnika na Ptuj, g. dr. Stuhca; on je tudi kaj zdravnik za vse bolezni na najboljšem glasu.

p Ptujski Nemci v svoji razburjenosti nad Slovenci, ki nočejo več v njihove trgovine, ne vedo več, kaj delajo. Začeli so sedaj svoje, to je nemške trgovce bojkotirati, n. pr. pekarija Starija, ker so izvohali, da se ta mož ni udeležil septembarskih pobojev proti Slovincem. Slovenci pa pridno zahajajo mimo peka Ornga v Stajrjevo in Počnočnikovo trgovino po pecivo.

p Sv. Barbara v Haložah. K. s. izobraževalno društvo priredi jubilejni mladeniški shod dne 8. novembra pri Sv. Ani, barbarski podružnici tik dravskega mosta. Mladeniči in moške iz obmejnih far iz Halož in s polja, pridite, da proslavimo letošnji jubilej ter se navdušimo za vzore: vero, dom, cesarja! Na shodu govori odposlanec K. S. Z. iz Maribora ter odbornik „Mladeniške zveze“, Začetek ob 11. uri po službi božji, ki bo pri Sv. Ani. Zaključijo se slovesnost z večernicami pri Sv. Ani popoldne ob dveh. Sv. Ana, ki se lepo ozira po haložkih vinških vrhah ter žitnem ptujskem polju, vas zberi pod svoje okrilje veliko število.

p Od Velike nedelje se nam poroča: Po komaj enoletnem službovanju med nami nas je zapustil gospod kaplan M. Kristovič. Bil je splošno priljubljen. Želimo mu tudi na novem kraju mnogo sreče. — Naša dekliška organizacija žal jako slabo napreduje. Saj pa tudi nimamo vodnika, ki bi nas vodil in skrbel za našo organizacijo. Mladeniči so v tem oziru mnogo na boljšem. Zato pa, dekleta, vzdržite se! Pokažite, da imate tudi ve smisel za organizacijo, da ljubite svoj narod, in ne dajte se prekašati od mladeničev! V združenju je moč!

p Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. „Mladeniška zveza“ ima v nedeljo, dne 15. novembra poučen shod. Mladeniči, agitirajte!

p Narajlo pri Majšperku. Kot udje „Slov. kmeč. zveze“ so pristopili dne 29. oktobra t. l. in so vpisali udno ti le gospodje: Juri Lorber, Franc Širec in Anton Plster Kmetje, združimo se!

Ljutomerski okraj.

l V Ljutomeru se išče naroden steklar. Ker daleč na okrog ni slovenskega steklarja, je obstanelek tu zasiguren. Na razpolago ima že prav lepo štacuno z magacini na prav ugodnem prostoru v trgu. Natančneje pojasnila daje iz prijaznosti uredništvo „Slov. Gospodarja.“

l Ljutomer. Kakor slišimo, se v občino Slamnjak vedno zahaja en izvod smrdljivega ptujskega Stajerca. G. H., li še ne veste, kake namene ima ta list? Upamo, da bote storili kmalu svojo dolžnost ter poslali Stajerca nazaj, odkoder je prišel.

l Ljutomer. Pri nas se čuti vedno bolj potreba, da si ustanovimo telovadni odsek, v katerem se bo gojila telovadba, ne pa se na preveč način agitiralo za liberalizem. Sploh se je čuditi, da telovadna ideja na Spodnjem Stajerskem med našimi somišljeniki tako počasi napreduje. Upamo, da bo telovadni odsek v Mariboru postal ustanovitelj močnejše telovadne organizacije po Spodnjem Stajerju. Seveda, se ne smejo potem naši pristavi sami pajdašiti z liberalnimi sokoli! — Sedaj se bo začelo kmalu zopet delo po naših izobraževalnih društvih. Mnogo se imamo učiti, a imamo tudi veselje za to!

l Kapela. V nedeljo, 8. septembra priredi mladeniška zveza za kapelko župnijo poučen shod ob 3 uri pop. pri g. Dvjaku, h kateremu so vsi prijatelji mladeniške zveze, posebno pa moške, prijazno vabljeni. Govoril bo govornik iz Maribora o gospodarstvu. Kapelčani in sosedje, ne zamudite te lepe prilike.

Slovenjgraški okraj.

s Soštanj. Hlapcu Pavlu Hartlu so se splašili minoli telen konji. Padeh je pod voz in dobil tako hude poškodbe, da je kmalu umrl.

s Razbor. Za zadnji surovi napad „Narod. Lista“ se je darovalo tukajšnjemu katoliškemu izobraževalnemu društvu 1 K 60 vin., za katere se odbor najtopileje zahvaljuje. — Filip Lesnik, blagajničar.

s Velenje. V četrtek dne 29. okt. smo obhajali redko slavnost 40letnice učiteljevanja našega priljubljenega goopoda nadučitelja V. Brenceta. Službe božje, ki je bila v velenjski cerkvi, se je udeležilo lepo število ljudi. Sola je bila polna šolarjev, tržanov, kmetov in kmetic iz bližnjega okolice. Zlasti so počastili slovesnost g. pl. Adamovič z baronico in grofico Adamovič-Mensdorf. Gospod župan Skaza je oddal gospodu nadučitelju v imenu občinskega zahtopa, ki je bil polnoštevilčen pri tej slavnosti, častno diplomu za zaslužbe, katere si je pridobil za šolstvo velenjske občine skozi 36 let. Slavnostni govornik je bil prof. dr. K. Verstovšek iz Maribora, ki je v imenu bivših učencev slavil svojega nekdanjega učitelja in zlasti označil težavni poklic pravega ljudskega učitelja. Omenjal je tudi v govoru, da so bili domačini vedno zadovoljni z velenjsko šolo, radi tega bi pač bilo nesprejemno, če bi se je sedaj izogibali. Govor je napravil globok utis na navzoče. V kratkih toda jedrnatih besedah se je zahvalil za delovanje tudi šolski načelnik gospod Goršek, kmet iz Bevc. Ginjačji so bili nagovori učenke Skaza, ki je dekčamirala za to slavnost nalašč sestavljeno pesem g. dr. Medveda, in pa male Neže, ki je s pogumom slavila g. nadučitelja. Petje je bilo lepo, zlasti ugajala igra, katero je vodil mladi šolar kot učitelj. Take šolske igre bi bilo treba večkrat prirediti. Gospod učitelj Skaza izraža gospodu nadučitelju v imenu učiteljstva, ki je priredilo na predvečer tudi lepo podoknico, najiskrenejšo čestitko in se zahvaljuje zlasti gospodu dr. Verstovšku, ki je od prvega početka sprožil misel na to slavnost, za njegov trud in sodelovanje. Gospod nadučitelj se globoko ginjačji zahvali vsem govornikom za lepe govore, in prirediteljem te slavnosti. Spomin na nekdanjega učitelja hranijo trajno bivši učenci v svojih hvaležnih sreih. Gospodu nadučitelju želimo še mnogo let, da jih preživi v veselju in zadovoljnosti s svojo častito gospo soprogo in pridnimi otroki.

Konjiški okraj.

k Konjice. Glavna dobrota tlenarne organizacije, ki jo ustvarja Kmečka zveza po Spodnjem Stajerskem, je pač ta, da ne dela nepotrebnih stroškov onim, ki potrebujejo denar. Ti so itak podpore potrebni, zato jih ni treba rasti tega še posebej skrbiti. Naše kmečke posojilnice opravijo vse same, one ne dajo izsesavati prosilcev, one ne slečejo še bolj podpore potrebnega, ampak skušajo mu pomagati z najmanjšimi stroški. To je namen denarne organizacije Kmečke zveze. Povedali smo pa to, ker liberalni oderuhi trosijo krive vesti o naši organizaciji.

k Grušovje. Dopisnikom umazanega „Stajerca“, ki obrekujeta prihovsko Marijino društvo in pa njenega voditelja, povemo tiho na uho, naj v prihodnje mirujeta, sicer bomo razkrili o njihovi stvari, ki jima ne bodo ljube.

Celjski okraj.

c „Mlinar in njegova hči“, žaloigra v petih dejanjih, v Celju je iznenadila celjsko občinstvo. Mlado izobraževalno društvo, s samimi mladimi, nevarjenimi diletanti, je v občno zadovoljnost uprizorilo to za take moči precej težavno igro. Nekateri uloge so nadarjeni diletanti in diletantinje prav po mojstrsko proizvajali.

c Duhovne vaje za mladeniče pri Sv. Jožefu nad Celjem se letos začnejo 16. novembra, to je v ponedeljek zvečer.

c Pristransko ravnanje celjskega magistrata. Na zadnjem sejmu so slovenske črevljarije potisnili nazaj na neprimeren prostor, enega slovenskega črevljarija iz Ljubljane so celo napodili. Kaj bi rekli Nemci, ko bi prihodnjič na semrjih slovenske občine nemške trgovce zapodile?!

c Tretji liberalni list v Celju. List Zadruga, ki je še nekaj časa bil gospodarski list, je krenil popolnoma na liberalno-politično pot. Zadnja številka nikakor ne zastaja za Domovino in za N. Listom. Jošt in Štiberl hočeta drug drugega prekositi. Preskrbelo se bode, da dobi poljedelsko ministrstvo in splošna zveza, na Dunaju to uradno, strokovno glasilo v roke. To bo najboljši odgovor na razne, resnih ljudi nevrredne denunciacije!

c Celje. V Domovini se čitajo pritožbe o našem ljudskem šolstvu. Pridružujemo se jim, ker so popolnoma opravičene. Obenem pa moramo dvigniti obožbo proti liberalnim postopom, posebno proti Robleku, ki se za to vprašanje presneto malo briga, čeprav leži okoliška šola v njegovem volilnem okraju. V državnem zboru pa vkljub vsemu temu glasuje za vlado ali pa se skrije, kadar bi trebalo nastopiti proti vladi.

c Celje. 23letni Milan Fürst je ukradel posestniku Antonu Savino iz hleva kravo in jo je hotel na sejmu prodati. Ker se je sumljivo vedel, je bil aretiran in tako je prišla tatvina na dan. Bil je, dne 30. oktobra obsojen na 18 mesecev težke ječe.

c Grad Bežigrad pri Celju so kupili gg. Belec, Pult in Rašica.

c Braslovce. Dne 28. in 29. oktobra je komisija preskušala in potrdila nov betonski most čez Savinjo pri polzelskem kolodvoru. To je v petih letih tretji betonski most v vranskem okraju — v braslovski občini. Dolg je 45 m, širok v tiru 5 m in ima tri svode, ter je za 20 m krajši kakor slični letuški. Stroški za to stavbo kakor tudi za leseni most, koji je moral radi prometa biti postavljen za čas stavbe, t. j. od 1. avg. do 29. oktobra, so znašali okroglo 36.000 kron. Dva voza, vsak po 600 Kg, se smeta srečati na novih betonskih mostovih. Letuški in polzelski most sta vranskemu okraju v čast in okolicama v kras.

c Dvojezični napisi. Dopis v vašem čisl. listu iz Zalca, da bi izginili na naši rodni zemlji nemški napisi kot kričeči dokaz premišljenega nemškega paševanja, je tudi nas gorjance Solčavane razveselil. Sedaj naj pride tudi Gornjesavinska dolina na vrsto. Tu vidimo žal še večjo sramotno nedostatke in pojave mlačne brezbriznosti nekaterih gostilničarjev, obrtnikov in trgovcev, ki bi morali z dobrim zgledom prvi biti. Rojaki v Mozirju, Ljubnem, Gornjemgradu, brž na delo, da ne bo pri vas ne enega dvojezičnega napisa več. Edino Rečica je brez madeža v tem oziru. Danes opozarjam samo na Mozirje, kjer se vs vedno razni veliki nemški napisi na prvih mestih; n. pr. „Hotel Kaiser v. Österreich“ v gostilni pri Trunkovm Tonu iz Bočne, „Uhrmacher und Handelsmann“ pri vdovi Fr. Fidej, „Natural-Verpflegsstation, „Hotel zur Post“, trški javni napis „Weg zum Baki“ in pri gostilni sokola g. Iv. Lipold zraven napisa „Narodna gostilna“ veliki nemški napis „Bierhalle“. V Ljubiji pri g. Alojzu Gričar ni nič boljše; povsod vse polno mrčesa. Mozirje slovi kot nekdanji narodni trg, ker tukaj si je razvil peruti prvi Sokol na Stajerskem pred 30. leti. Pridi njega duh zopet nazaj in razdeli nekaj več sokolske kreposti in ljubezni do domače grude med tiste, ki v te verujejo. Preč z bojazno in strahopetnostjo, bočimo srčni, zavedni! Daljnogledni Solčavani.

c Mozirje. Pri nas imajo še zmiraj nekatere gostilne dvojezične napise. Tega pač nismo pričakovali od mozirskih naprednjakov, ki se tako radi štejejo za narodne Slovence. Nek gostilničar je že odstranil svoj dvojezični napis. Videti je, da so se začeli ljudje njegove gostilne ogibati. Kaj pa slavni „Hotel zur Post“? Ali je ta samo za Nemce, ker se v njem samo nemško govori? Mozirčani, vzdramimo se! Pokazimo, da smo Slovenci in da z veseljem delamo za narod. Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo.

c Laško. Sprevodnik J. Flasch je prišel po nesreči z nogo pod vlak. Čegar kolesa so mu odtrgala vse prste na desni nogi.

c St. Jur ob Taboru. G. baron Frid. Wittenbach je prodal veloposestvo Ojstrea za 360.000 K. Kupil ga je Italijan, lesni trgovec.

c Dramlje. Narodni List od 29. oktobra dela v dopisu odtod korajžo svojim prijateljem, da morajo prihodnji tu in na Ponkvi naprednjaki zmagati. Volilno zgodovino pregledajte, če deluje občinski tajnik in vodja Narodne stranke Jarnovič tako, da bi še mogel kak pameten človek goreti za naprednjake. Za volitve na spomlad je Jarnovič vse tako imenitno pripravil, da so bile volitve popolnoma ovržene. Jarnovič je torej kriv, da je občina imela stroške za imenike in da je čez 200 volilcev volilni dan brez haske moralo preživeti. Mu bo kdo za to hvaležen? Po ovrženih volitvah bi pričakovali, da bo Jarnovič nove imenike zastopil sestavi. Ne, občina mu mora zopet šteti. Bo vsaj boljše imenike naredil kakor na spomlad. Kaj še! Dal jih je drugemu za 10 K delati. Ta drugi je veliko volilcev in okoli 200 hišnih števil spustil, nekatere volilce krivo vpisal, davek premenil. — Imeniki so slabi. Dali bi se popraviti z davčnim zapisnikom. Kje je ta zapisnik? Več ljudi si naj pogleda imenike; bodo že prišli pogreškom na sled. Tu vprašamo, kdo si naj upa iti pogledati imenike? Se duhovnika sta komaj smela do njih. —

Najhujše se pride. Pogreškov v imenikih ne sme tajnik popravljati, ampak komisija, ako kdo z reklamacijo opomni na take pogreške. Jarnovič je delal po svoje. Nekaj pogreškov je popravil sam v priči obeh duhovnikov. Ko je komisija prišla in reklamacije z imeniki primedljala, ni seveda našla v imenikih skoraj nič pogreškov in je dala na občinsko tablo tak odgovor natati, kakor da so bile reklamacije prazne. To je hudo, Jarnovič se pa smeji v pest. Nar. stranka je lahko pomosna na njega.

c Smarje pri Jelšah. Na splošno željo se prekrasna ter res ganljiva igra, ki je tudi pri nas predzadnje nedelje zelo povoljno uspešna, namreč: „Dve materi“, v nedeljo dne 8. novembra ponovi. Sedeži prve vrste po 1 K, ostali po 60 h, stojšča 30 h. Vršiti se pri gospodu Habjanu. Vabimo k obilni udeležbi zlasti sosede. Začetek takoj po večernicah ob 3. uri.

c Smarje pri Jelšah. Nad vse slovesno smo sprejeli našega novega gospoda dekana, mnogočast. g. Ivana Bohanca. Že v Grobelnem so jih pričakali gospodje duhovni sobratje ter jih je v imenu dekanije pozdravil gospod župnik Gajšek. Na domačem kolodvoru so jih pričakovali šmarski tržani ter jih je pozdravil gospod župan Ferinec. Ob spremstvu požarnikov spremljali so jih do cerkve, kjer jih pozdravi gospod nadučitelj v imenu šole, Marijina družbenka pozdravi v sredi beo oblečenih deklic in izroči šopek svežih cvetov. V imenu župnije pozdravi gospod provizor Cerjak ter gospod župnik Zdošek. Vernemu ljudstvu pa so jih v cerkvi predstavili preč. gospod dekan Caf v nedeljo, na dan Vseh svetnikov, v prelepem govoru. Pomenljivo se je oblačni dan v četrtek popoldan ob prihodu preljubjenega nam gospodajdekana razjasnil — tako npamo se bode tudi v dekaniji vreme zjasnilo!

c Smarje pri Jelšah. V nedeljo dne 25. okt. t. l. so naša dekleta pokazala kaj znajo. Igra „Dve materi“ ni malenkost, a uprizorile so jo tako dovršeno, kakor izvežbane igralka. Najtežjo nalogo ste imeli Ludmila in Olga, a prav te dve ste se tako ugloabili v svojo nalogo, da smo pri nekaterih nastopih mislili, to ni igra, ampak resnični življenjski prizor. Pa tudi vsa druga dekleta so prav pošteno izvršila svojo nalogo. Čast jim! V veliki Habjanovi dvorani bilo je ljudstva natlačeno do zadnjega kotička. Vse je z veliko pozornostjo sledilo igri in po vsakem nastopu se je slišalo burno odbravanje. Največja zahvala za ta izredni užitek pa gre č. g. kaplanu Sinku. Le vrlo naprej! Take igre so najboljša izgojevalno sredstvo za naše ljudstvo!

c Trbovlje. Za društveni dom v Trbovljah so nadalje darovali p. n. gg.: K. Čuk, Jesenice, 1 K; J. Dekort, Ljubno, 5 K; J. Hribnik, Braslovce, 2 K; V. Janžekovič, Svedina, 1 K; M. Schmid, Solčava, 4 K; H. Verk, Videm, 2 K; J. Kosi, Celje, 12 K; M. Straki, Sv. Peter, 2 K; na godovanju Terezije Hrastel v Zagorju, 14 K; strok. društvo trboveljskih paznikov, 10 K. Srčna hvala vsem! Ne zavržite tudi drugih poslanih Vam polojnic!

c Mozirje. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 15. novembra t. l. ob pol tretji uri v „Hotela Ilirija“ žaleigro „Mlinar in njegova hči“. Zraven igra društveni tamburaški zbor. Društvo vabi k obilni udeležbi od blizu in daleč.

c Zibika. Zahvala. Gospod Simon Strenkl, učitelj v pokouju in posestnik na Tinskem, razdeluje vsako drugo leto obloko med revne šolarje in šolarice, ter se je lani obdarilo 38 otrok. Letos se je blagi dobrotnik zopet spomnil revne šolske mladine in je dne 17. oktobra 1908 dal tridesetim otrokom kot jubilejni dar snov za zimsko obloko. Za to izvanredno darilo izreka v imenu obdarjencev tem potom najtoplejo zahvalo: šolsko vodstvo in krajni šolski svet Zibika.

Brežiški okraj.

b Mestni očetje v Brežicah so baje, sklenili, delovati na to, da se vsi slovenski uradniki; preselijo iz Brežic. Ti gospodje, ki žive od žužev slovenskega kmeta, imajo pač veliko domišljavost. „Kacenjammer“ ne bo izostal.

b Radi obrekovanja poslanca dr. Benkoviča — kaznovani! Te dni sta bila v Brežicah kaznovana brivec Pajdasch ter neki Stersche, trgovski pomočnik pri Mattheisu, radi obrekovanja poslanca dr. Benkoviča. Neki fotografski pomočnik iz Celja je bil tudi tožen, pa jo je pravočasno popihal, da bi se izognil občutne kazni! Lažnjivi kljukec iz Ptujja! Pridi sem, da te postavimo pred sodnika; ne skrivaj se za svoje prijatelje!

b Trgovina Mattheis v Brežicah je na prodaj. Da, da; našemu kmetu se odpirajo oči; zato pa je treba pravočasno dobiček iz njegovih žuljev varno spraviti.

b Pozor! Pred meseci je prinesel „Slov. Gospodar“ notico o R. Segl, ki je popolnoma odgovarjala resnici. Dostavimo le to, da je sedaj sestra g. R. Segla poravnala v Rajhenburgu njegove dolgove.

b Protestantovska služba božja v Brežicah se je vršila te dni. Udeležili so se je razni nemškutarski trgovci!

b Občinski tajnik Schallon ima zopet tožbe na hrbtu: radi nevarne grožnje proti poslancu dr. Benkoviču, radi neopravičene ovadbe proti nekemu slovenskemu uradniku itd.

b Dopisnika ptujskega „Stajerca“ v Brežicah sta baje lekarnar Hans, Znideršič in odvetnik H. Janesch.

b Brežice. Brežiški nemškutariji je prilezlo srce zopet nekoliko izza hlače, odkar se je bila celi mesec nazemala junaške korajže v senci orožniških bajonetov. To se je pokazalo v noči od ne-

delje na pondeljek, ko je dala vse slovenske hiše prelepiti z raznimi Kolomonovimi žegni, namreč s številko „Stajerca“, ki napada med drugimi posebno srdito našega poslanca dr. Benkoviča. Policija seveda ni mogla nič videti, kdaj in kako so ti žudodelni plakati prišli na stene, ter je tako zopet najjasnejše dokazala, kako vestno opravlja svojo službo. A ti Stajerčevi lepaki naj postanejo v resnici čudodelni za nas in za našo propadlo nemškutarijo. Zato iznova in zelo resno pozivamo vse somišljenike v Brežicah ter v bližnji in daljni okolici: Kadar greste v Brežice česar kupiti — pa naj bo malo ali veliko — stopite vselej le v slovensko trgovino! Pa še več: med svojimi znanci delajte na to, da tudi oni store vedno tako. Slovenski trgovci vam bodo postregli istotako dobro kakor nemški, čemu torej z vašim denarjem rediti one, ki vas za hrblom zanižujejo ter sramote kot „bindišarske pse“? Zlasti mladina, fantje in dekleta, lotite se dela, da vse svoje domače in znanke pripravite do takšnega zavednega ravnanja! Potem pa naj vse slovenske hiše kar prevlečejo s „Stajerci“, da se bo le v nas vzbudila zavednost! Sicer pa bo nemškutarje ta korajža kmalu zapustila. Samo vsi rojaki na resno delo!

b Imeno pri Podčetrtku. Dne 25. vinotoka 1908 se je vršil pri g. Matevžu Pajku ustanovni občni zbor prostovoljne požarne bratnje v Imenu. Načelnikom je bil izvoljen g. Albin Pečar, trgovec in posestnik, podnačelnikom Ivan Belina, posestnik, tajnikom Ivan Počivavšek, župan in posestnik, blagajnikom Ivan Počivavšek (ml.), četvodjem — plezalcev Ivan Cvetko, četvodjem brizgalničarjev Jurij Seleker. Vendar se je posrečilo ustanoviti to toli potrebno društvo, ki ima prelep namen, da prispeva v slučaju ognja bližnjemu na pomoč in da mu obvaruje imetje in življenje. Da se je to društvo ustanovilo, gre čast vsemu odhodu imenske občine, zlasti pa županu, ki se je že prej in potem kot začasni načelnik za ustanovitev društva zelo zanimal. Vse prijatelje požarne brambe pa prosimo, da jo blagovolijo podpirati z denarnimi prispevki, kajti stroški za nabavo brizgalnice in orodja so veliki.

b Odbor za pomoč pogorelem v Senovem pri Rajhenburgu priredi dne 8. t. m. v prostorih restavracije „Unschuld“ v Rajhenburgu dobrodelno veselico z bogatim vsporedom. Posebno opozarjamo cenjeno občinstvo, da bode sviral na gosli nekaj točk z izredno dobrohotnosti naš slavnoznan slovenski umetnik g. Simončič in Reke; istotako sodeluje tudi slavni pevski zbor „Čitalnice“ v Brežicah. Začetek ob 4. uri popoldne. Srečlov. Vstopnina 1 K za osebo. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejema.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Volitve v Slov. Plajbergu na Koroškem je vlada ovržla. Slovenci so zmagali dne 28. oktobra v vseh treh razredih. Nasprotniki so strašno poparjeni.

† Nemška žalost. Koroške „Freie Stimmen“ so jako solzave. Napisale so članek: „Klagenfurt — zweisprachig!“ (Ti trije klicaji marsikaj pomenijo. Vzrok tem klicajem je znatna narodna pridobitev, katero je koroškim Slovincem izvojeval g. dr. Brejce. Okrajno sodišče celovško je doslej slovenske vloge zavračevalo, deželno sodišče se je pa sedaj izreklo, da so slovenske vloge dopustne.

† Gorica. Dne 25. oktobra so se zvečer na plesišču v neki gostilni v Gorici sprli vojaki in civilisti. Vmes je posegla policija. Ker se je ti. tudi slabo godilo, je začela streljati na vojake. Na ob h straneh je bilo mnogo ranjenjav. Vojaki, ali ne najdete nikjer druge zabave, kakor na teh nesrečnih pletih, katerih nasledki so, ali bolnišnica ali pa zapor?

† Novice iz Gorice. Dne 24. oktobra ob 46. uri zjutraj je v vojaški bolnišnici mirno v Gospodu zaspal pešec Jožef Stern, doma iz Zgornje Polskave, star še le 22 let. Rajni zapušča žalujočo mater, posestnico na Zgornji Polskavi, brata ter omoženo sestro. Lansko leto je bil poklican, da izpolni svojo dolžnost, da dosluži tri leta vojaške službe. Se predno dosluži eno leto, ga tifus položi na mrtvaško posteljo, daleč od doma, od ljubljene matere, katero je zadnje noč nemilo klical na pomoč. A matere je od nikoder ni bilo, ki bi mu podala mrtvaško svečo v roko. Se le zjutraj je v Bogom spravljen sladko zaspal, rešen vseh težav našega stanu. Priprostega pogreba, kateri je bil dne 26. oktobra popoldne, so se udeležili brat, sestrin mož, nek prijatelj od doma, od stotnije vse moštvo in častniki z vojaško godbo. Solze so nam zabletele v oči, ko so na Prestavskem pokopališču njegove telesne ostanke spuščali v hladno zemljo, daleč od njegove domače župnije. N. v m. p.!

Drobtinice.

d Ameriška pravica. Nek moški je umrl v Ameriki, ker je čez mero užival alkohol. Zapustil je več otrok brez vseli sredstev. Otroci pa so tožili tri krčmarje, h katerim je oče največ zahajal, češ, da so oni krivi očetove smrti. Sodnik se je usmilil sirot in je obsodil krčmarje na 180 tisoč kron odškodnine. Krčmarji so se sicer branili, toda sodnik jih je opozoril, naj bodo veseli, da jih ni zadelo hujše, ker bi jih sodišče moglo obsoditi tudi zaradi — hučodelstva umora. Izvirni pa so ti Amerikanci.

d Zblaznela kraljica. Portugalska kraljica-mati, stara mati sedanega portugalskega kralja, je zblaznela. Tako globoko je nanjo lani vplival umor njene sime portugalskega kralja in prestolonaslednika. Zblaznela kraljica si domišlja, da so njene roke in njena obleka oblite s krvjo.

Književnost.

§ Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Zun, c. kr. finančni komisar. Založila Narodna knjigarna v Ljubljani. Knjiga razpravlja o sledečih za gospodarstvo vevvažnih vprašanjih: I. Predpogoji uspešnega razvoja gospodarstva. II. Pridobivanje dobrin (produkcija). III. Kroženje dobrin (cirkulacija). IV. Razdeljevanje dobrin (distribucija). V. Trošenje dobrin (konsumpcija). VI. Zgodovinski razvoj narodnega gospodarstva. Knjiga obsega 320 strani in stane 3 krone, s pošto 3 krone 20 vinarjev.

Najnovejše novice.

Dr. Ivan Dečko je dne 3. t. m. v Gradcu umrl. Z njim je spodnji Štajer zgubil najbolj žilavega narodnega boritelja in izbornega organizatorja na gospodarskem polju. Ko bi živel dr. Dečko zdrav in čil med nami, gotovo bi ne prišlo pri nas do razpora, kajti duševno in po značaju je visoko nadkrijeval celjske liberalce, ki so mu radi in neradi morali slediti. Eden njegovih glavnih ciljev je bil v zadnjih letih, dati Celju slovenski značaj. Brezobzirno je korakal proti svojemu cilju. Toda prestrigla ga je bolezen, in liberalne pigmeje še razdirajo sedaj isto, kar je dr. Dečko zgradil. Veliko je pretrpel dr. Dečko tudi v Mariboru, kjer je bil koncept in vodil „Südsteirische Post“. Sodnija mu je delala veliko preglavice, toda dr. Dečko je bil prebrisana glava ter si je znal pomagati. Slava njegovemu spominu!

Vinski trg se bode dne 12. t. m. vršil v Vojniku. Vina različnih krajev se bodo razpostavila. Kupci se vabijo na obilno udeležbo.

Sporazum med Turčijo in Bolgarijo. „Magdeburger Zeitung“ poroča iz Carigrada, da je turško-bolgarski razpor končan. Bolgarija je zahtevala Turčijo, da prevzame 120.000.000 turškega dolga, sprejela.

Angleški listi svetujejo Srbiji, naj se s Turčijo zveže in se oboroži. List „Daily Mail“ ščuva Srbijo naravnost k vojski.

Srbski metropolit je prosil ruski sveti sinod za pomoč, da odbije smrtonosni udarec, namenjen Srbiji, ki so odločeni, da do poslednjega človeka poginejo, ako jim zborovanje velesil ne da pravice.

Za meščansko šolo v Zalcu. Poslanec Ter-glav je z dr. Hrašovcem in sodrugi v deželnem zboru stavil predlog, naj se v Zalcu ustanovi slovenska trirazredna meščanska šola.

Vspored zborovanja vevlavlasi. Ruski minister Izvoiski je postal dne 2. t. m. zvečer avstrijskemu zunanjemu uradu vabilo na zborovanje velesil. Vspored je tale: 1. Aneksija Bosne; 2. neodvisnost Bolgarije; 3. Ugodnosti, ki bi se naj Srbiji in Črno-gori dovolile; 4. odprava tujih poštnih uradov v Turčiji. Med Avstrijo in Rusijo se glede na predloženi program vrše pogajanja. Avstrija ne da Srbiji pod nobenimi pogoji kakih odškodnin.

V Parizu so srbskemu ministru za zunanje stvari dr. Milovanoviću dejali, kakor poroča „Temps“, da o kakih teritorijalnih (zemeljskih) odškokninah za Srbijo ne more biti govora.

V Združenih državah v Ameriki je izvoljen za predsednika dosedanji državni tajnik za vojne zadeve, Taft.

Listnica uredništva.

Št. Peter v Sav. dolini: Oprostite, Vaše pesmi ne moremo priobčiti. Bilo bi jo treba precej opiliti, k temu pa nam primanjkuje časa. Pozdravljeni!

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar, Maribor, Kasinogasse šte. 2 naznanja, da se je preselil iz Gornje Radgone v Maribor ter se vevč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in plesarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinejše izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov. 404

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Mosler na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trtnar, Spodnji breg, Ptuj.

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 31. oktobra 1908.
Gradec 75 76 24 44 1
Dunaj 4 9 20 24 74

Enonadstropna hiša z gostilniško obrtjo, se prostovoljno pod lahkimi plačilnimi pogoji proda. Naslov v upravištvo. 796

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od št. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralo- njev in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najbolj-šem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v št. Lovrencu pri št. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Posestvo, 10 oralo obsežno njive, gozd, travniki, hiša in gospodarska poslopja v dobrem stanju. Naslov v upravištvo. 889

Sprejme se pošten, zanesljiv mo-čen hlapec. Naslov v upravištvo. 903

Dobrodošča gostilna četrt ure od Maribora od italijana, h kateri spada tudi nekaj polja, se po ceni proda. Naslov v upravištvo. 894

Nova parilo šiva in staro po- pravlja neka žena prav po nizki ceni. Naslov v upravištvo. 895

Prva dalmatinska vinarska zadruga

uknjižena zadruga z o. poroštvom

Najboljše črno vino I.

vrste liter 64 v.

Črno vino II. vrste l. 48 "

Črno vino šilher Opollo

liter 60 "

Belo vino staro naj-

boljše liter 60 "

Šilher Opollo jako staro

liter 1 K

Šilher Opollo izvrstno

vino liter 80 v.

Moskatto od suhega

grozdiča liter 3 K

Kdor vzame 6 litrov, plača 4 vin.

za liter manj. 901

Prodaja trdka

F. Cvitanović vdova

v Mariboru, Grajska ulica št. 20.

Olje

za razne stroje prodaja tis-

karna sv. Cirila v Mariboru

100 kg po 25 K.

Kotič se sprejme s 1. decembrom

ali z novim letom v najem na

prijaznem in brez konkurenčnem

prostoru, kjer se jako mnogo za-

služi. Zraven je tudi kolar. Ose-

bno se je predstaviti takoj pri g.

Lovro Celcer, gostilničar pri Spod.

Sv. Kungoti, pošta: Penica, kjer

se izvejo natančni pogoji. 922

Solčnike in dežnike, pa-

lice, taške, kovčke, in

korbe za potovanje, vozčke

za otroke, priporoča

P. Kostič

v Celju. 175 (I)

Ženitna ponudba. Mlad obrtnik se želi seznaniti v svrhu ženitve z izobrazeno kmečko deklico, ki bi imela 3000-4000 K dote. Ponudba s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravištvo „Slov. Gosp.“ 913

Proda se prostovoljno malo posestvo z novo opeko krito hišo v kateri je mala prodajalna, na lepem kraju, vse v najboljšem stanju. Pred hišo je velik vrt in njiva. Primerno bi bilo za kakega obrtnika ali penzionista, blizu farne cerkve sv. Petra v Sav. dolini pri Celju. Več se izve pri Antonu Švigelj, h. št. 75, istotm. Proda se po ugodni ceni. 911

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tis-

karni sv. Cirila v Mariboru.

Kovaško orodje kompletno, ostre- ne iz litega jekla za dve vrtili s precepom. Velika rezna klinpa s tremi levimi, pet desnimi vijaki vse za 240 K proda Ivan Pungartnik, krojač Schönauergasse 53, Gradec. 930

Iščete se akoci leto vse vrste in množine domačih pridelkov. Najboljša in najugodnejša uporaba surovega masla, sira, strdi, jaje, perutnine, divjačine, alanine, zelenjave, fižola, krompirja, brena, graha, ovsu, koruze, konoplja, lanenih in drugih semen, lahko celo belo vino. Zaklani prasci 4 1/2 prašički 18, jagnjeta 13 K, težke pitane svinje itd. Poslovno mesto Münzberg 19, Gradec. 929

Dva vagona hmeljskih drogov, večidel 7 metrov dolgih, ima na prodaj Anton Cilenšek, Thesen 41 pošta Maribor. 926

Ženitna ponudba.

35 let star priden delavec z ne- kaj premoženja se želi seznaniti z deklico, ki bi imela kako hišo brez dolga ali malo premoženje, ali vdovo brez otrok. Naslov v upravištvo „Slov. Gospod.“ 933

Krojaškega punčevnika in učenca sprejme takoj Anton Ulbi, krojač pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 931

Posestvo eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 jehov polja in sadonjaka, vse pri domačiji je za 9000 K na prodaj. Vprašati je v Krambergerjevi gostilni v Leitersberg-u. 935

Priložnostni kup. Jako lepa, no-vozidana, 9 let davka prosta, dve nadstropna, čisto moderno opremljena hiša z lepim dvoriščem in malim vrtom v Mariboru se proda pod lahkimi plačilnimi pogoji. Proda se tudi vinograd pri Kamnici z 1 1/2 orali, novi nasadi, z letošnjo letino, 4 1/2 orala sednega gozda čisto po ceni. Vpraša se pri Ivanu Zechner, Pfarrhofgasse št. 5, Maribor. 907

Priden mizarški učenec se sprejme takoj pri g. Alojziju Rojko, mizarskem mojstru v Mariboru, Kaserngasse št. 8. 904

Pridnega učenca sprejme g. Egger Gottfried, čevljarški mojster, Domplatz št. 14, Maribor. 905

Pridnega hlapca, ki ima skrb za živino in razume poljsko delo, se takoj sprejme. A. Grušovnik, dekan v Hotah. 862

100 kg čiste strdi, po 85 kg vkup, kg 4 1 K 40 vin. ima na prodaj Andrej Tihole v Ledin pri Savi. Prišno blago se jamči. 918

Rokodelec 30 let star iščem po-šteno in spretno

nevesto

ki bi imela ne preveč zadolženo posestvo, ali na stanovitni vodi žago ali mlin. Poprave se ne vstrašim, ker to delam sam. Naslov: Ivan Mali, upravištvo Slov. Gospodar, v Mariboru. 916

V Celju je na prodaj davka prosta hiša, ki vrže na leto 1000 K dobička. Zraven hiše je lep velik vrt. Oddaljena je dve minuti od tovarne. Proda se za 16000 K, ostane pa lahko vknjiženih 12000 K. Natančnejša pojsnila daje prodajalec Anton Kucher, pekar-ški mojster pri Sv. Duhu v Ločah. 909

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, ka-tero izvršujem že 25 let, so mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti ispadanju las in za odstranitev prhlja (luakin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Najboljše trajne gorljive peči „Phoebus“

peči za šo'e in peči za kurjavo z ža-ganjem, zanesljivo delujoče

slamorenice

priporoča po nizkih cenah domača trdka Trgovina z železnino „MERKUR“ P. Majdič, Celje.

Zajamčena umetna gnojila, nepremočne plahte za vozove in komate. Zoper ogenj in vlom varne blagajne. Šivalni stroji.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam za letno dobo 1908/1909 15 tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj in sicer: 5000 šipona, 4000 silvanca 3000 žlahtnine bele in rudeče, 1000 renskega rilčka, 1000 belega burgundca in 1000 muškatelea. Vse trte so mošne in dobro zaraščene kakor letos malo kje. Za v jesen odvzete trte prodajam 100 komadov I. vrste za 14 K, za na spomlad izkopane po 15 K 100 komadov. II. vrste prodajam po 8 K 100 komadov. Trte so cepljene na podlago Riparija portalis. Za v jesen odvzete trte sprejemam naročila do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.

Franc Holc,

posest. in trtnicar v Zagorcih, pošta Juršinci pri Ptuj.

Pozor vinorejci!

Naznamim, da imam veliko množino ameriških tr za oddati in sicer:

cepljenke:

Laški rizec	na Rip. Portalis.	
Silvanec	" " "	
Burgundec beli	" " "	Cena I. vrste za
Traminec rudeči	" " "	100 kom. 16 K.
Šipon (Mosler)	" " "	
Burgundec beli Rip.	Montikola.	

divjaki:

Riparia Portalis	Cena I. vrste
Rupestris Montikola in Solonis.	100 kom. 3 K.
Oglasiti se je pismeno ali osebno pri	
Ivanu Novak,	
pos. in trtnar. Sv. Urban pri Ptuj.	

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običaj-nih podlagah imajo za oddati:

I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj;
trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;
trsničarska zadruga v Ljutomeru;
trsničarska zadruga v Zetalah pri Rogatcu; 865
Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

jesihova esenca,

bela in rudeča. 1 liter volja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošiljem franko vsake železniške postaje.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 80 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1:40 in 1:60.

Zaloga pri: R. Bračko,

trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Pri gnojenju travnikov, deteljšč in strnišči s Tomasovo žlindro, superfosforom ali ko-stno moko naj se nikdar ne opusti gnojenje z

Kajnitom ali pa 40% soljo kaljivo

Pojasnila za te, kakor za druga umetna gnojila podaja brezplačno

Landwirtschaftliche Auskunftsstelle des Kalisyndicates G. m. b. H., Graz, Raubergasse, 11, I.

Kalijeva gnojila ima v zalogi in jih prodaja po ze-lo nizkih cenah

trgovina z želez. in poljedelskimi stroji

„MERKUR“

P. Majdič, Celje

katera naznanja cene z obratno pošto in pošilja poučne spise zastoj.

869

dovoljni in smatrajo, da sedaj mir ni več v nevarnosti. Ruska vlada razglasi po različnih listih, da se bo zahtevalo, naj postane Bosna samoupravna dežela pod kršćanskim guvernerjem. Tako misli Avstrija vstrajati. Iz Berlina poročajo, da je, ako Rusija v resnici misli izvesti, kar razglasi zdaj po listih, neizogibno, da Avstrija poseže po orožju, oprta na Nemčijo, ki bo v tem slučaju tudi, takoj mobilizirala proti Rusiji. Položaj je silno napet. Avstrija pod nobenim pogojem ne bo odnehala.

V Beogradu se širi glas, da se je avstrijsko vojaštvo pri Grocku prepeljalo čez Donavo na srbsko ozemlje. Dejstvo je, da so se podali en pehotni polk in dve eskadroni konjenice iz Beograda proti Grocku.

Politični ogled.

Jugoslovanski minister strasi zopet po vseh slovenskih časnikih. Kako neznano naziranje imajo nekateri ljudje o tem vprašanju, razvidi se iz tega, da zahtevajo ministra krajana. Če hoče Slovenec kaj postati, potem seveda ga obsodimo sami na najnižjo stopinjo. Vsakdo zna, da bi bil Prade celo nenevaren, ako bi ne imel Marcheta, Kleina in Deršata. Ti so naši škodljivci, Prade jim tuintam le pokaze, kje nam naj škodijo. Recimo, da dobimo ministra krajana. Kdo mu bo pa šel na roko? Zelo nespametno je tudi, da se naša zahteva po ministru obleče takoj v najbolj razdražljivo obleko: „jugoslovanski minister“. To je taktična napaka. Sploh pa je naše naziranje, da Jugoslovani ne smejo zahtevati ministra krajana, ampak strokovnega ministra. Ako bo vlada njihove glasove potrebovala, potem bo jim dala ministra. In samo naša kratkovidnost bo kriva, ako dobimo le ministra krajana. V zadnjem času se je mnogo, vse preveč o jugoslovanskem ministru pisalo. Imenovalo se je tudi ime dr. Sustersič. Takoj je ugledni dunajski časnik prinesel članek proti dr. Sustersiču. Pisatelj ali pravzaprav inspirator je gotovo bil bralec naših liberalnih listov. V časniškarskih krogih se je govorilo, da je informacije proti dr. Sustersiču dal dr. Ploj. Te govorice ne more preklecati. Ampak to vemo, da so največji neprijatelji kaknega ministra oni, ki največ o njem govorijo in pišejo.

Delegacije so zadnji teden v Budapešti končale zasedanje. Izmed slovenskih delegatov so se govorili dr. Korošec in dr. Sustersič. Dr. Korošec je govoril o razmerah v Bosni in Hercegovini ter se oziral posebno na kmetstvo in delavsko vprašanje. Dr. Sustersič je z natančnimi podatki dokazal, kako nesposobna so vladna poročila o ljubljanskem krvoprelivanju, in da je bilo streljanje soldatov proti predpisom in popolnoma nepotrebno. Vojni minister bo odredil nove preiskave.

Shod zaupnikov „Slovenske kmečke zveze“. V četrtek, dne 29. oktobra so se v Mariboru zbrali zaupniki S. K. Z. Prišlo jih je nepričakovano veliko število od vseh strani Spodnjega Štajerskega. Bil je res zaupni shod kmečke stranke, ker so se ga udeležili v več nego dvetretjinski večini sami kmetje, katerim se je tudi pridružilo precejšnje število naših vrlih mladeničev. Z radostnim upom boljše bodočnosti za naš narod nas je napolnila tista čista navdušenost in odločna značajnost, s katero so se naši kmetje zavzeli za obrambo svoje stanovske organizacije, pa tudi za narodne pravice slovenskega spodnjoštajerskega ljudstva. Z ozirom na bližajočo se deželnozborsko volitve se je sprejela naslednja resolucija: Odbor S. K. Z. se pooblašča, da stopi, če se mu to zdi potrebno in primerno, zaradi prihodnjih deželnozborskih volitev z nasprotno stranko v dotiko.

Starostno in invalidno zavarovanje. Popolnoma izdelana predloga o starostnem in invalidnem delavskem in o zavarovanju samostojnih oseb,

danes iti služiti, ne bojim se! Sla bodem, ali vera bo ravnilo moje poti. K vernikom, luteranom, in sploh k drugovercem ne grem služiti, za veliko denarja ne, za celi svet ne. (Naj si iščejo v službo ljudi svoje vere, če jih imajo!) Vzeli bi mi z vero tudi poštenje. Jaz trdno verujem, da Marija ne zapusti svojih otrok. Pomagala mi bo, da najdem dobre kršćanske ljudi. Tam bodem zvesta, skrbna, delavna, kakor me uči sveta vera, in dobro, mi bode!

V. In če bi tako prišlo, da bi me Bog klical v zakonski stan, tu še le bo vera ravnilo mojega dejanja in nehanja. Neverniku, zasmehovalcu cerkve in njenih služabnikov ne podam roke nikdar, tudi če bi imel zlate gradove! Rajši idem do groba sama in uboga svojo pot življenja!

In tako končam jaz svoj govor.

Pač nismo me poklicane v prvi vrsti braniti naše vero. Za to je moški spol, ki ima iti naprej. Naša naloga je, tiho potrpeti in stanovitno spolnjevat svoje dolžnosti. Toda če bi možje omagali, ali če bi oni ne hoteli, pa smo me tu, na bojišču za čast Božjo in Marije, me dekleta, ki nam je bila vera od nežne mladosti ravnilo našega dejanja in nehanja. Zakaj tako? Zato, ker vera podpina in brani čednost naših mladih let! Bog z vami, se strice! Bog z vami, Marijini otroci!

ki ne zasluži na leto nad 2400 K., je že izdelana. Zavarovalne premije, ki znašajo zdaj pri bolniških blaginjah in nezgodnih zavarovalnicah 105 mil. kron, se pomnože nad 385 mil. kron. Starostni in invalidni zavarovalnici samostojnikov bo k upravnim stroškom prispevala država 2.000.000 K. Država bo prispevala vsaki starostni renti 90 kron, kar se pričetkom ne bo poznalo, ker se prične izplačevati rente šele čez pet let in se bo znesek le počasi dvigal tako, da prispeva država čez 40 let približno 100.000.000 kron. Sodijo, da zbornica nakaze odsek brez prvega branja socialno-politiškemu odseku, ki bo moral ostati permanenten.

Deželni zbor. Dne 27. oktobra je deželni zbor razpravljal o predlogih za podpore vsled suše in drugih ujm prizadetim prebivalcem. Take predloge sta stavila tudi, kakor smo že zadnjič poročali, poslanca Robič in Roškar. Predlogi so se izročili deželni odboru. Poslanec Terglav in tovariši so predlagali regulacijo Ložnice pri Celju, poščanci Roškar, dr. Jankovič, Robič in tovariši pa kmetijski pouk v ljudskih šolah. — Dne 30. okt. je poslanec Roškar utemeljeval svoj predlog glede upeljanja kmetijskega pouka v ljudskih šolah. Predlog se je izročil šolskemu odseku. Roškarjev predlog se glasi tako-le: Visoki deželni zbor! Kakor znano ni dosedaj nobene obveznosti ljudsko-šolskega pouka glede silno potrebnih ved v različnih kmetijskih strokah. Ker pa večina učencev svoj pouk v ljudskih šolah skone, je neobhodno potrebno, da se jih pouči tudi v osnovnih vedah umnega kmetijstva. Šolski vrtovi nudijo ugodno priložnost za praktičen pouk, se pa žal pogosto ne porabijo namenu primerno. Posledica je, da zapustijo kmetijski sinovi brez osnovnih ved za svoj poznejši poklic šolo in naj tudi pozneje nimajo priložnosti, da bi se v tej stroki tako izobrazili, kakor se dandanes zahteva, vsled česar potem niso zmožni za svoj poklic in oskrbujejo kmetijstvo brezuspešno. Zato stavijo podpisani sedeči predlog: Visoki deželni zbor naj sklene: „Deželni šolski svet se prosi, da spremeni učni načrt za ljudske šole na deželi tako, da se pouk v vinogradarstvu in sadjarstvu kakor tudi v drugih kulturah, ki pridejo tu v poštev, v zadnjih dveh šolskih letih obvezno upelje.“ — Poslanec Terglav je v zvezi z dr. Hrašovcem in drugimi v deželnem zboru postavil predlog za uravnavo potoka Ložnice. Pretečeni petek je ta predlog v deželnem zboru tako-le utemeljeval: Potok Ložnica, ki se vije v velikih ovinkih skozi rodne okraje Šostanj, Vransko in Celje, dela pri trajnem deževju veliko škodo po obrežnih travnikih in njivah. Povodenj poblati seno ter odnese iz njiv zgornje plasti rodovitne zemlje, vsled česar trpijo občutno škodo prizadeti posestniki. Neredkokrat pa se tudi dogaja, da pride povodenj, ko imajo posestniki travnike in njive bodisi s hlevskim, bodisi z dnagim umetnim gnojem pognojene; vsa ta draga gnojila vzame voda seboj in vsi stroški in vse nade so posestnikom splavale po vodi. Zato je nujno potrebno, da se z uravnavo potoka Ložnice prej ko mogoče začne. Ker pa prizadete občine: Sv. Andrej nad Polzelo, Polzela, Sv. Peter v Sav. dol., Gotovlje, Zalec, Petrovče in okolica Celje ne zmorejo stroškov uravnave, zato stavijo podpisani poslanci sledeči predlog: Deželnemu odboru se nalaga, da v zadevi zaželjene regulacije potoka Ložnice vse potrebno ukrene, proračun in načrt pripravi, vlado prosi za primeren prispevek in v deželnem zboru v najkrajši dobi stavi primerne predloge.

Mala politična naznanila.

Dne 29. oktobra: V Pragi so se včeraj po noči nemiri ponavljali. Lvovsko orožniško poveljstvo je poslalo sto orožnikov v Prago. — Ministrski predsednik baron Beck se je predvčerajšnjim posvetoval z različnimi avstrijskimi delegati, katerim je sporočil, da ministrska kriza še ni poravnana. — Nemški cesar pride obiskat našega cesarja dne 7. t. m. in še istega dne odpotuje nazaj v Berlin. — Naš cesar je včeraj sprejel francoskega odposlanika, ki mu je izročil lastnoročno pismo predsednika francoske republike.

Dne 30. oktobra: Finančni odsek ogrskega državnega zbora je pričel razpravljati o proračunu za leto 1909. — Na ukaz generalnega guvernerja je bilo v Varšavi zaprtih več poljskih šol. Generalni guverner žuga, da ukaže polagoma zapreti vse ljudske šole v Poljski, ako bodo poljski otroci še nadalje bojkotirali državne ruske šole.

Dne 31. oktobra: Glasilo zunanjega ministra „Wiener Allgemeine Zeitung“ potrjuje, da cesar ni dal predskajke Andrassijevi volilni reformi. — Pogorelcem na Bledu je notranje ministrstvo vnovič nakazalo 8000 kron. — Na Češkem se vršijo po nemških mestih protičeški izgredi. — Češki krogi sodijo, da je omajano stališče češkega namestnika, ker je zahteval, naj ministrski predsednik proglasi v Pragi izjemno stanje.

Dne 1. novembra: Včeraj sta delegaciji svoje delo dovršili. — Cesar je včeraj sprejel v Budimpešti odposlanstvo iz Bosne, ki se je cesarju zahvalilo za aneksijo in mu izročilo spomenico glede na želje prebivalstva. — Včeraj ob 2. uri popoldne je cesar odpeljal nazaj na Dunaj. — Ogrska socialnodemokratska stranka namerava v slučaju, da bo res uvedena pluralna volilna pravica ja javno glasovanje, bojkotirati parlament.

Dne 2. novembra: V Hebu so Nemci mnogim češkim uradnikom odpovedali stanovanja. — Včeraj je bil v Pragi ves dan mir. — Srbski minister Miloganović se je odpeljal danes v Pariz. — Ministrski predsednik baron Beck je imel danes dolgotrajna posvetovanja s poslanca dr. Elvertom ministrom Derschatto in z županom Luegerjem.

Razne novice.

Iz sodne službe. Pravni praktikant dr. Fr. Kovč pri okrožnem sodišču v Celju je postal avskultant.

Iz davčne službe. Davčni, oficial v Celju g. Ziehgrosser je prestavljen v Murau na Zgornje Štajersko. V Celje pride davčni kontrolor na Vranskem, g. Oton Štepic.

Iz finančne službe. Deželno finančno ravnanstvo v Gradcu je imenovalo finančna koncipista Alberta Pölz in dr. Edvarda Kofferja finančnim komisarjem in finančna konceptna praktikanca dr. Jožefa Freibergera in dr. Gustava Simhubera finančnim koncipistom. Finančni nadkomisar Anton Orthaber v Mariboru je imenovan finančnim svetnikom.

Iz pošte. Poštni nadoficial Alojz Bahovec v Mariboru je imenovan poštnim kontrolorjem. Poštni kontrolor Ivan Konrad v Zidanem mostu je premeščen na lastno prošnjo v Maribor.

Iz šolske službe. Definitivna učiteljica M. Vučnik je na lastno prošnjo prestavljena v Makole.

Iz notariatske službe. Premeščen je notar dr. Hans Winkler iz Rožke v Slovenjgradec.

Od južne železnice. Strojni adjunkt Julij Kratina v Mariboru je premeščen v Dunajsko Novo mesto.

Osebnostna vest. Dr. Alojzij Bratkovič, koncipijent pri dr. Haasu v Mariboru, je vstopil s 1. novembrom v pisarno dr. Brejca v Celovcu.

Duhovniške vesti. Razpisani sta župniji Svetinje pri Ormožu in Reka. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Franc Bračušek, kaplan pri Sv. Jurju ob Ščavnici za provizorja v Svetinje, k Sv. Jurju ob Ščavnici pride Mihael Kristovič od Velike nedelje, k Veliki nedelji je prestavljen Jakob Košak od St. Andraža v Sl. gor. Provizor v Šmarju pri Jelšah Fr. Cerjak je nastavljen tam kot I. kaplan. V pokoj sta stopila č. gg. Vincenc Kolar, provizor v Reki in Franc Škorjanc, župnik na Gomiljskem. V začasni pokoj je stopil radi bolezni č. g. Jožef Korošak, kaplan v Svetinjah.

Družba duhovnikov. Odborova seja bo v ponedeljek dne 9. novembra ob 4. popoldne.

Odvetniški izpit je napravil v Gradcu pretečeno soboto odvetniški kandidat dr. Ivan Dimnik iz Trbovelj.

Mladenškim Zvezam priporočamo „Opravičnik Mlad. Zvez.“ Vsak član mladenške zveze si naj kupi opravičnik, ker sčane le 4 vini en iztis. Pri naročilih je treba priložiti za poštnino do 10 komadov 3 v, 25 komadov 5 v, čez 25 komadov 10 v, kar se lahko vpošlje v poštinih znakah.

Izobraževalna društva, ki še niso pri S. K. S. Z., vabimo, da v kratkem prigrasijo svoj pristop. V S. K. S. Z. se kluži do sedaj že blizu 100 bralnih in izobraževalnih društev, katera lepo napredujejo. Naprej za ljudsko izobrazbo!

Izobraževalnim društvom! V prvi odborovi seji sklenite kolekovati vsa društvena pisma z obmejnim kolekom: „Obmejnim bratom v pomoč.“

Cesar in slovenski delegati. Pri delegacijskem čineju (obedu) je dne 28. m. m. v Budimpešti cesar nagovoril tudi delegata dr. Korošca. Cesar ga je vprašal, če je letos prvič v delegaciji, in ko je dr. Korošec pritrdil in imenoval svoje ime, je dejal: „Torej Slovenec?“ Ko je dr. Korošec temu pritrdil, ga je cesar vprašal, ali je v dušnem pastirstvu. Dr. Korošec je odgovoril, da je časnikar, nakar se je cesar z njim najpristranejšje pogovarjal o osebnih zadevah.

Zbolel je štajerski namestnik grof Clary.

Pomanjkanje krme. Kakor se poroča drž. poslancu dr. Korošcu, je finančno ministrstvo pripravljeno dati v svrhu olajšave pomanjkanja krme na Štajerskem do konca majnika 1909 vsak mesec gotovo množino odpadkov kamene soli iz soline Aussee posebno potrebnim kmetovalcem in živinorejcem pod tem pogojem brezplačno, da se porabi samo za krmiljenje živine in da odjemalci sami plačajo stroške zavojnine, nakladanja in pošiljanja odpadkov kamene soli. Deželnemu finančnemu ravnanstvu v Gradcu se je naročilo, da stopi s prizadetimi krogi v dotiko in če želijo dotičniki, da se jim pošljejo pod imenovanimi pogoji odpadki kamene soli, naj stavi potrebne predloge.

Zadružen tečaj na Grmu. Dne 22., 23. in 24. oktobra se je vršil zadružen tečaj na kmetijski šoli na Grmu, v katerem se je razpravljalo o zgozdovini in organizaciji zadružništva, o narodnogospodarskem, pravno-vzgojevalnem in socialnem pomenu zadružništva, o denarnih zadrukah, zlasti Rajfajznovkah, o mlekarjah in njih delovanju, obravnavalo se je poslovanje članov načelstva in nadzorstva; na podlagi formularjev se je učence seznanilo z zadružnim knjigovodstvom ter so se izdelovale bilance.